

Załącznik nr 1
do Uchwały Nr 2/2017
Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej
z dnia 12 stycznia 2017 r.

**RAPORT Z WIZYTACJI
(profil ogólnoakademicki)**

dokonanej w dniach 19 – 20 maja 2017 roku na kierunku

**FINANSE I RACHUNKOWOŚĆ
prowadzonym**

**na Wydziale Zarządzania
Górnośląskiej Wyższej Szkoły Handlowej
im. Wojciecha Korfantego w Katowicach**

Warszawa, 2017

Spis treści

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu	4
1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej.....	4
1.2. Informacja o procesie oceny	4
2. Podstawowe informacje o programie kształcenia na ocenianym kierunku	5
3. Ogólna ocena spełnienia kryteriów oceny programowej	6
4. Szczegółowy opis spełnienia kryteriów oceny programowej.....	7
Kryterium 1. Koncepcja kształcenia i jej zgodność z misją oraz strategią uczelni.....	7
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1	7
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	10
Dobre praktyki	10
Zalecenia	10
Kryterium 2. Program kształcenia oraz możliwość osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia	10
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2.....	10
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	21
Dobre praktyki	21
Zalecenia	21
Kryterium 3. Skuteczność wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia	21
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3.....	21
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	26
Dobre praktyki	26
Zalecenia	26
Kryterium 4. Kadra prowadząca proces kształcenia	26
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4.....	26
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	29
Zalecenia	29
Kryterium 5. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w procesie kształcenia.....	30
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5.....	30
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	30
Dobre praktyki	30
Zalecenia	30
Kryterium 6. Umiędzynarodowienie procesu kształcenia	31
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6.....	31
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	31
Dobre praktyki	31
Zalecenia	31
Kryterium 7. Infrastruktura wykorzystywana w procesie kształcenia	32

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7.....	32
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	34
Dobre praktyki	34
Zalecenia	34
Kryterium 8. Opieka nad studentami oraz wsparcie w procesie uczenia się i osiągnięcia efektów kształcenia	35
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8.....	35
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	37
Dobre praktyki	37
Zalecenia	37
5. Ocena dostosowania się jednostki do zaleceń z ostatniej oceny PKA, w odniesieniu do wyników bieżącej oceny.....	37
Załączniki:.....	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 1. Podstawa prawna oceny jakości kształcenia	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 2. Szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 3. Ocena wybranych prac etapowych i dyplomowych	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 4. Wykaz nauczycieli akademickich, którzy mogą być zaliczeni do minimum kadrowego kierunku (spośród nauczycieli akademickich, którzy złożyli oświadczenie o wyrażeniu zgody na zaliczenie do minimum kadrowego)....	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 5. Wykaz nauczycieli akademickich, którzy nie mogą być zaliczeni do minimum kadrowego kierunku (spośród nauczycieli akademickich, którzy złożyli oświadczenie o wyrażeniu zgody na zaliczenie do minimum kadrowego)....	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 6. Wykaz modułów zajęć, których obsada zajęć jest nieprawidłowa	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 7. Informacja o hospitowanych zajęciach i ich ocena	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu

1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

przewodniczący: prof. dr hab. Tadeusz Kufel, członek PKA

członkowie:

1. prof. dr hab. Danuta Strahl – ekspert PKA
2. prof. dr hab. Jerzy Węclawski – ekspert PKA
3. mgr Hanna Chrobak-Marszał – ekspert PKA ds. postępowania oceniającego
4. Angelika Karbowa – ekspert PKA ds. studenckich

1.2. Informacja o procesie oceny

Wizytacja na Wydziale Zarządzania Górnośląskiej Wyższej Szkoły Handlowej im. Wojciecha Korfa w Katowicach na kierunku *finanse i rachunkowość* odbyła się z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach harmonogramu prac określonych przez Komisję na rok akademicki 2016/2017. Wizytacja tego kierunku studiów odbyła się po raz drugi. Ostatnia ocena programowa na tym kierunku odbyła się w roku 2011 i zakończyła wydaniem oceny pozytywnej (Uchwała Nr 143/2011 z dnia 1 marca 2011 roku).

Obecna wizytacja została przygotowana i przeprowadzona zgodnie z procedurą oceny obowiązującą w Polskiej Komisji Akredytacyjnej. Wizytacja ta została poprzedzona zapoznaniem się Zespołu Oceniającego z raportem samooceny przedłożonym przez Uczelnię oraz Raportem wstępnym dotyczącym oceny programowej na ocenianym kierunku studiów. Zespół Oceniający odbył także spotkanie organizacyjne w celu omówienia wykazu spraw wymagających wyjaśnienia z władzami Uczelni i ocenianej jednostki oraz ustalenia szczegółowego harmonogramu przebiegu wizytacji; dokonano także podziału zadań pomiędzy członków Zespołu. Natomiast raport Zespołu Oceniającego został opracowany na podstawie raportu samooceny oraz dokumentacji przedstawionej w toku wizytacji, hospitacji zajęć dydaktycznych, analizy losowo wybranych prac dyplomowych oraz zaliczeniowych, wizytacji bazy naukowo-dydaktycznej, a także spotkań i rozmów przeprowadzonych z Władzami Uczelni i Wydziału, pracownikami oraz studentami ocenianego kierunku, Samorządem Studenckim, pracownikiem Biura Karier, przedstawicielami Kół Naukowych, z osobami odpowiedzialnymi za wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia, a także z interesariuszami zewnętrznymi, tj. przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego.

Przed zakończeniem wizyty dokonano wstępnych podsumowań, sformułowano uwagi i zalecenia, o których Przewodniczący Zespołu poinformował Władze Uczelni i Wydziału na spotkaniu podsumującym.

Podstawa prawna oceny została określona w Załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w Załączniku nr 2.

2. Podstawowe informacje o programie kształcenia na ocenianym kierunku

Nazwa kierunku studiów	Finanse i rachunkowość	
Poziom kształcenia (studia I stopnia/studia II stopnia)	Studia pierwszego stopnia	
Profil kształcenia	Ogólnoakademicki	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	Studia niestacjonarne	
Nazwa obszaru kształcenia, do którego został przyporządkowany kierunek	Kierunek <i>finanse i rachunkowość</i> przyporządkowano do jednego obszaru: - nauk społecznych (100%)	
Dziedziny nauki/sztuki oraz dyscypliny naukowe/artystyczne, do których odnoszą się efekty kształcenia na ocenianym kierunku (zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 8 sierpnia 2011 w sprawie obszarów wiedzy, dziedzin nauki i sztuki oraz dyscyplin naukowych i artystycznych, Dz.U. 2011 nr 179 poz. 1065)	- dziedzina nauk ekonomicznych: dyscyplina naukowa: finanse (wiodąca), ekonomia, - dziedzina nauk prawnych: dyscyplina naukowa: prawo	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS przewidziana w planie studiów do uzyskania kwalifikacji odpowiadającej poziomowi kształcenia	Studia I stopnia – 6 semestrów – 180 pkt. ECTS	
Specjalności realizowane w ramach kierunku studiów	- Rachunkowość małych i średnich przedsiębiorstw - Rachunkowość i podatki - Rachunkowość i rewizja podatkowa	
Tytuł zawodowy uzyskiwany przez absolwentów	Studia I stopnia – licencjat	
Liczba nauczycieli akademickich zaliczanych do minimum kadrowego	9 osób	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	0	63
Liczba godzin zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów	1648	1110

3. Ogólna ocena spełnienia kryteriów oceny programowej

Kryterium	Ocena stopnia spełnienia kryterium ¹ Wyróżniająca / W pełni / Zadowalająca/ Częściowa / Negatywna
Kryterium 1. Koncepcja kształcenia i jej zgodność z misją oraz strategią uczelni	W pełni
Kryterium 2. Program kształcenia oraz możliwość osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia	W pełni
Kryterium 3. Skuteczność wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia	W pełni
Kryterium 4. Kadra prowadząca proces kształcenia	W pełni
Kryterium 5. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w procesie kształcenia	Zadowalająca
Kryterium 6. Umiędzynarodowienie procesu kształcenia	Zadowalająca
Kryterium 7. Infrastruktura wykorzystywana w procesie kształcenia	W pełni
Kryterium 8. Opieka nad studentami oraz wsparcie w procesie uczenia się i osiągania efektów kształcenia	W pełni

Jeżeli argumenty przedstawione w odpowiedzi na raport z wizytacji lub wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy będą uzasadniały zmianę uprzednio sformułowanych ocen, raport powinien zostać uzupełniony. Należy, w odniesieniu do każdego z kryteriów, w obrębie którego ocena została zmieniona, wskazać dokumenty, przedstawić dodatkowe argumenty i informacje oraz syntetyczne wyjaśnienia przyczyn, które spowodowały zmianę, a ostateczną ocenę umieścić w tabeli 1.

Tabela 1

Kryterium	Ocena spełnienia kryterium ¹ Wyróżniająca / W pełni / Zadowalająca/ Częściowa
Uwaga: należy wymienić tylko te kryteria, w odniesieniu do których nastąpiła zmiana oceny	

¹ W przypadku gdy oceny dla poszczególnych poziomów kształcenia różnią się, należy wpisać ocenę dla każdego poziomu odrębnie.

4. Szczegółowy opis spełnienia kryteriów oceny programowej

Kryterium 1. Koncepcja kształcenia i jej zgodność z misją oraz strategią uczelni

1.1. Koncepcja kształcenia

1.2. Badania naukowe w dziedzinie / dziedzinach nauki / sztuki związanej / związanych z kierunkiem studiów

1.3. Efekty kształcenia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1

1.1.

Koncepcja powstania kierunku w 2007 roku była odpowiedzią na potrzeby społeczno-gospodarcze w zakresie kształcenia specjalistów z szerokimi umiejętnościami z zakresu finansów, rachunkowości, ubezpieczeń i podatków.

Wydział Zarządzania GWSH, prowadzący kierunek, od 2005 roku posiada uprawnienia do nadawania stopnia naukowego doktora nauk ekonomicznych w dyscyplinie nauk o zarządzaniu, a od 2016 roku uprawnienia do nadawania stopnia doktora habilitowanego nauk ekonomicznych w dyscyplinie nauki o zarządzaniu. Tym samym Górnośląska Wyższa Szkoła Handlowa uzyskała pełne prawa akademickie, dlatego prowadzenie kształcenia na Wydziale Zarządzania możliwe jest w ramach profilu ogólnoakademickiego.

Koncepcja kształcenia na kierunku studiów *Finanse i rachunkowość* prowadzonym w Górnośląskiej Wyższej Szkole Handlowej w Katowicach jest spójna z Misją i Strategią rozwoju Uczelni na lata 2012-2020. Słowa Augusta Comté wypisane na sztandarze Szkoły stanowiące motto Uczelni: „**Wiedzieć, żeby przewidywać, aby móc**”, najlepiej oddają misję Uczelni.

Strategia rozwoju zawiera sześć celów strategicznych Uczelni:

1. Umocnienie samodzielności Uczelni w głównych obszarach jej działalności.
2. Podniesienie poziomu z informatyzowania Uczelni.
3. Zapewnienie wysokiej jakości i różnorodności oferowanych przez Uczelnię usług edukacyjnych.
4. Zwiększenie aktywności naukowo-badawczej pracowników akademickich Uczelni.
5. Zintensyfikowanie współpracy Uczelni z jej bliższym i dalszym otoczeniem naukowym i gospodarczym.
6. Ukształtowanie w Uczelni przyjaznego środowiska akademickiego

Zadeklarowanym w strategii efektem końcowym ma być „ukształtowanie w Uczelni w pełni przyjaznego środowiska akademickiego zarówno dla jej pracowników (nauczycieli akademickich i pracowników administracji), jak też dla jej studentów, w którym to środowisku obydwie te grupy mogłyby z powodzeniem, realizować swoje kompatybilne cele i kreować wspólne wartości akademickie”.

Natomiast wśród celów strategicznych Wydziału na lata 2014-2020 jest „podnoszenie jakości kształcenia i ciągłe jej doskonalenie”. System jakości kształcenia oparty jest na współdziałaniu organów uczelnianych i wydziałowych.

Podstawowe założenia polityki jakości kształcenia to łączenie pracy dydaktycznej z badaniami naukowymi i rozwijaniem współpracy międzynarodowej i ścisła współpraca z interesariuszami zewnętrznymi. Łączenie dydaktyki i badań ma na celu zapewnienie studentom aktualnej wiedzy na najwyższym poziomie.

Prowadzenie kształcenia na kierunku *finanse i rachunkowość* o profilu ogólnoakademickim wpisuje się w strategię rozwoju Wydziału. Posiadanie przez Wydział pełnych uprawnień akademickich, to jest do nadawania stopnia naukowego doktora i doktora habilitowanego w dziedzinie nauk ekonomicznych w dyscyplinie nauki o zarządzaniu świadczy o wysokiej pozycji badań naukowych w procesie kształcenia na kierunkach ekonomicznych.

Kierunek *Finanse i rachunkowość* (studia I stopnia) jest przyporządkowany w całości do obszaru nauk społecznych. Wszystkie efekty kształcenia odnoszą się do dyscyplin: finanse, ekonomia i prawo. Aktualnie w ramach studiów na kierunku *finanse i rachunkowość* oferowane są trzy specjalności: Rachunkowość i podatki, Rachunkowość i rewizja finansowa oraz Rachunkowość małych i średnich przedsiębiorstw. Absolwenci kierunku posiadać będą wiedzę i umiejętności z zakresu zagadnień ekonomicznych, prawnych i finansowo-księgowych.

Zgodnie ze strategią Uczelni, plany rozwoju kierunku studiów *Finanse i rachunkowość* podyktowane są zmieniającymi się wymaganiami rynku pracy oraz zapotrzebowaniem na specjalistów wyposażonych w szerokie umiejętności praktyczne.

1.2.

Oceniany kierunek jest realizowany na Wydziale Zarządzania, który w ostatniej ocenie parametrycznej uzyskał kategorię **C**, a Rada Wydziału posiada uprawnienia do nadawania stopnia naukowego doktora i doktora habilitowanego w dziedzinie nauk ekonomicznych w dyscyplinie nauki o zarządzaniu, które otrzymał 24 października 2005 roku na mocy decyzji Centralnej Komisji do Spraw Stopni i Tytułów (nr decyzji: BCK-II-V-1417/2005), uprawnienia do nadawania stopnia naukowego doktora nauk ekonomicznych w dyscyplinie nauk o zarządzaniu, a 28 listopada 2016 r. (nr decyzji BCK-II-U/ dr hab.-400/2016) uprawnienia do nadawania stopnia doktora habilitowanego nauk ekonomicznych w dyscyplinie nauk o zarządzaniu.

Pracownicy naukowo-dydaktyczni prowadzący zajęcia na kierunku *Finanse i rachunkowość* realizują szereg badań naukowych obejmujących tematykę szeroko rozumianych analiz zjawisk społeczno-gospodarczych, co nadaje tym badaniom charakter interdyscyplinarny związany z dyscyplinami z dziedziny nauk ekonomicznych. Taka różnorodność badań wynika z faktu, że nauczyciele akademicki wywodzą się z różnych nurtów badawczych.

W ramach badań pogłębianą jest wiedza ze wszystkich obszarów stanowiących podstawę efektów kształcenia na kierunku *finanse i rachunkowość*, co stanowi wartość dodaną, mającą wpływ na prowadzony proces kształcenia na ocenianym kierunku studiów. Na przestrzeni ostatnich pięciu lat prowadzonych jest wiele projektów badawczych (grantów) finansowanych z NCN i funduszy Unii Europejskiej.

Efektom prowadzonych badań jest duża liczba wysoko punktowanych publikacji w czasopiśmie znajdujących się na listach A i B MNiSW oraz monografie publikowane w uznanych wydawnictwach. Wszystkie osiągnięcia pracowników brane będą pod uwagę w raportach w trwającej ocenie parametrycznej i kategoryzacji naukowej Wydziału.

W badania włączani są także studenci ocenianego kierunku, którzy we współpracy z nauczycielami akademickimi zdobywają kompetencje i umiejętności badawcze i rozwijają wiedzę dotyczącą wybranego tematu pracy dyplomowej. Studenci poznają warsztat badawczy i analityczny zarówno w ramach obowiązkowych zajęć kursowych dotyczących zastosowania w finansach i rachunkowości, jak i w trakcie zajęć fakultatywnych, w tym w ramach działalności kół naukowych oraz w ramach indywidualnej współpracy z nauczycielami akademickimi.

1.3.

Oceniany kierunek studiów został przyporządkowany do obszaru nauk społecznych, dziedziny nauk ekonomicznych i dyscypliny finanse. Efekty kształcenia dla tego kierunku zatwierdzone zostały uchwałą Rady Wydziału Zarządzania GWSH i uchwałą Senatu GWSH z dnia 27.09.2012 r.

Uchwałą Senatu Górnośląskiej Wyższej Szkoły Handlowej im. Wojciecha Korfańskiego w Katowicach nr 1 z dnia 22 maja 2017 r. Senat GWSH skorygował przypisanie do dyscyplin zawarte w Uchwale Senatu nr 3 z dnia 19 września 2012 r. w sprawie zatwierdzenia profili i obszarów kształcenia dla kierunków studiów prowadzonych w ramach Wydziału Zarządzania GWSH oraz Wydziału Zamiejscowego GWSH w Żorach. Uchwała zatwierdza

przyporządkowanie do obszaru nauk społecznych, dziedzin: nauk ekonomicznych i nauk prawnych z dyscyplinami: finanse (wiodąca), ekonomia oraz prawo.

Sformułowanych zostało 14 efektów kształcenia w zakresie wiedzy, 14 w zakresie umiejętności i 8 w zakresie kompetencji społecznych. Efekty kształcenia dla ocenianego kierunku są spójne z efektami kształcenia dla obszaru kształcenia w zakresie nauk społecznych, poziomu studiów pierwszego stopnia oraz profilu ogólnoakademickiego. Uczelnia w przygotowanej macierzy wykazała także spójność kierunkowych efektów kształcenia zakładane dla kierunku Finanse i rachunkowość z poziomem szóstym charakterystyk drugiego stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji.

Efekty kształcenia przyjęte dla ocenianego kierunku studiów zmierzają do wyposażenia absolwentów w wiedzę z zakresu zagadnień ekonomicznych, prawnych, finansowo-księgowych, zasad rachunkowości i sprawozdawczości. Kształtują również umiejętności pozwalające na obserwację i interpretację zjawisk społecznych i ekonomicznych w obszarze finansów i rachunkowości, a także analizę i ocenę możliwości wykorzystania instrumentów finansowych i księgowych w działalności gospodarczej. Efekty kształcenia zakładają także kształtowanie kompetencji społecznych odnoszących się do odpowiedzialności za powierzone mu zadania, pracy w grupie, samodzielnego zdobywania oraz doskonalenia wiedzy z zakresu finansów i rachunkowości, działania w sposób przedsiębiorczy. Absolwent kierunku Finanse i rachunkowość w GWSH jest przygotowany do pracy w biurach rachunkowych, w jednostkach gospodarczych oraz spółkach konsultingowych zajmujących się doradztwem podatkowym i inwestycyjnym, firmach audytorskich, działach finansowo-księgowych przedsiębiorstw prywatnych i urzędów. Na tej podstawie można stwierdzić, że efekty kształcenia przyjęte dla ocenianego kierunku są przydatne na rynku pracy oraz w dalszej edukacji.

Efekty kształcenia dla poszczególnych przedmiotów zostały określone w kartach przedmiotów. Karty te opracowano dla wszystkich przedmiotów ujętych w programie kształcenia, w szczególności dla praktyk zawodowych. W kartach podano efekty kształcenia dla danego przedmiotu w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Elementem każdej karty przedmiotu jest zestawienie tabelaryczne odnoszące się do realizacji efektów kształcenia. Zawiera ono odniesienie każdego z efektów przedmiotowych do efektów zdefiniowanych dla całego programu studiów (kierunkowych), odniesienie do charakterystyk Polskiej Ramy Kwalifikacji na poziomie 6 oraz do treści programowych i narzędzi dydaktycznych przyjętych dla danego przedmiotu. Zestawienie to wskazuje na zapewnienie spójności przedmiotowych efektów kształcenia z efektami kształcenia dla ocenianego kierunku studiów.

W zbiorze efektów kształcenia przyjętych dla przedmiotów, które przygotowują studenta do prowadzenia badań naukowych ujęte są efekty w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych niezbędne dla realizacji tego typu aktywności w dyscyplinie finanse. Odnoszą się one do wiedzy w zakresie ekonomii, finansów, bankowości, finansów publicznych i ubezpieczeń oraz umiejętności w zakresie stosowania metod i narzędzi pozyskiwania i przetwarzania danych, a także prowadzenia analiz w zakresie finansów i rachunkowości.

Kierunkowe i przedmiotowe efekty kształcenia dla ocenianego kierunku studiów zostały sformułowane w sposób jasny i zrozumiały dla odbiorców zawartych w nich informacji, w szczególności dla studentów i pracodawców. Dla sformułowania efektów kształcenia zastosowano terminologię odpowiadającą dziedzinie i dyscyplinie nauki, do których został przyporządkowany oceny kierunek studiów.

Program kształcenia oraz stosowane metody dydaktyczne stwarzają realną możliwość osiągnięcia efektów kształcenia określonych dla ocenianego kierunku studiów. Sposób ich sformułowania pozwala na weryfikację ich realizacji za pomocą narzędzi wskazanych w kartach poszczególnych przedmiotów.

Efekty kształcenia przyjęte dla ocenianego kierunku studiów uwzględniają wyposażenie studenta w umiejętności językowe w zakresie finansów i rachunkowości, zgodne z wymaganiami określonymi dla poziomu B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego. Efekty kształcenia przewidują także kształtowanie umiejętności przygotowania przez studenta typowych prac pisemnych i wystąpień w języku obcym. Efekty kształcenia w tych zakresach realizowane są w ramach zajęć z języka obcego (angielskiego lub niemieckiego) ogólnego i specjalistycznego.

Efekty kształcenia dla kierunku finanse i rachunkowość są jednolite dla studiów prowadzonych w formie stacjonarnej i niestacjonarnej.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Uzasadnieniem dla oceny w pełni jest:

- 1) Koncepcja kształcenia jest spójna z misją i strategią Uczelni i Wydziału oraz mocno wynika z potrzeb rynku pracy,
- 2) Prowadzenie szerokich badań naukowych w dyscyplinach związanych z kierunkiem studiów potwierdza uzyskane uprawnienie do nadawania stopni doktora habilitowanego otrzymane w listopadzie 2016 roku,
- 3) Efekty kształcenia zostały określone zgodnie z obowiązującymi przepisami, są spójne i przejrzyste.

Dobre praktyki

brak

Zalecenia

Należy wprowadzone zmiany przyporządkowania ocenianego kierunku studiów do dyscyplin naukowych: finanse, ekonomii i prawa w systemie informacyjnym Pol-ON.

Kryterium 2. Program kształcenia oraz możliwość osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia

- 2.1. Program i plan studiów - dobór treści i metod kształcenia
- 2.2. Skuteczność osiągania zakładanych efektów kształcenia
- 2.3. Rekrutacja kandydatów, zaliczanie etapów studiów, dyplomowanie, uznawanie efektów kształcenia oraz potwierdzanie efektów uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2

2.1.

Plan studiów na kierunku Finanse i rachunkowość prowadzonym na Wydziale Zarządzania GWSH w Katowicach opiera się na strukturze obejmującej przedmioty wspólne dla wszystkich studentów oraz przedmioty ujęte w ramach specjalności. Na ocenianym kierunku studiów oferowane są trzy specjalności: Rachunkowość małych i średnich przedsiębiorstw, Rachunkowość i podatki oraz Rachunkowość i rewizja finansowa. Treści programowe przyjęte dla tych specjalności są zgodne z kanonem wiedzy dla dyscypliny finanse, do której został przyporządkowany kierunek studiów.

Studia stacjonarne i niestacjonarne na ocenianym kierunku trwają 3 lata (6 semestrów). Plany studiów prowadzonych w formie studiów stacjonarnych i niestacjonarnych są identyczne co do układu i treści programowych. Różnią się natomiast liczbą godzin zajęć dydaktycznych realizowanych w bezpośrednim kontakcie studentów i prowadzącego przedmiot.

Plan studiów stacjonarnych przewiduje realizację zajęć dydaktycznych, w tym praktyki zawodowej, w łącznym wymiarze 1631-1648 godzin w zależności od specjalności. Na zajęcia z

przedmiotów podstawowych, kierunkowych i kształcenia ogólnego przewidziano 1344 godziny, natomiast na specjalności 287-230 godziny. Poszczególne przedmioty realizowane są w wymiarze od 20 do 56 godzin, a język obcy w wymiarze 300 godzin. Taka struktura i wymiar godzinowy są prawidłowe. Należy jednak wskazać, że jednostka nie prowadzi kształcenia na ocenianym kierunku studiów w formie stacjonarnej.

Plan studiów niestacjonarnych przewiduje realizację zajęć dydaktycznych, w tym praktyki zawodowej, w łącznym wymiarze 1092-1106 godzin w zależności od specjalności. Na zajęcia z przedmiotów podstawowych, kierunkowych i kształcenia ogólnego przypada 888 godzin, natomiast na specjalności 204-222 godziny. Poszczególne przedmioty realizowane są w wymiarze od 8 do 40 godzin, a język obcy w wymiarze 84 godzin. Jednostki dydaktyczne (moduły i przedmioty) zostały wyodrębnione prawidłowo i ich wymiar godzinowy, poza językiem obcym, jest zasadny.

Program kształcenia, zarówno na studiach stacjonarnych, jak i niestacjonarnych, przewiduje uzyskanie przez studenta 180 punktów ECTS. Jeden punkt ECTS odpowiada 25-30 godzinom pracy studenta. Na studiach stacjonarnych studenci uzyskują w zależności od specjalności od 93 do 95 punktów w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich i studentów oraz odpowiednio 85-87 z tytułu pracy własnej. Natomiast na studiach niestacjonarnych na zajęcia z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich i studentów przypada od 75,5 do 76,5 punktów ECTS i odpowiednio 103,5-104,5 za pracę własną. Łączna liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach zajęć z zakresu nauk podstawowych, do których odnoszą się efekty kształcenia wynosi 85. Minimalna liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać realizując moduły kształcenia oferowane na zajęciach ogólnouczelnianych lub na innym kierunku wynosi 19. Łączna liczba punktów, którą student uzyska w ramach zajęć z obszarów nauk humanistycznych i nauk społecznych wynosi 6. Liczba punktów ECTS z przedmiotów ogólnouczelnianych wynosi 19. Zajęciom z wychowania fizycznego realizowanym wyłącznie na studiach stacjonarnych przypisano 0 punktów ECTS. Taki wymiar i proporcje nakładu pracy studentów wyrażane liczbą punktów ECTS są właściwe. Czas trwania studiów pozwala na osiągnięcie wszystkich założonych efektów kształcenia.

Program studiów na ocenianym kierunku umożliwia studentowi wymagany zakres wyboru przedmiotów przedmiotów, do których przypisano punkty ECTS w wymiarze 38 % łącznej liczby punktów ECTS (69 punktów ECTS). Student ma możliwość wyboru specjalności, seminarium dyplomowego, przedmiotów ogólnouczelnianych oraz praktyki zawodowej. Spełnia to wymóg swobodnego wyboru modułów kształcenia i zapewnia studentowi elastyczność w ich doborze.

Sekwencja zajęć ujętych w planie studiów jest prawidłowa. Przedmioty podstawowe skoncentrowane są w pierwszym i drugim semestrze, a przedmioty kierunkowe w trzecim, czwartym i piątym. Zajęcia specjalnościowe trwają w 4, 5 i 6 semestrze z równomiernym rozkładem godzinowym pomiędzy semestry. Nauka języka obcego trwa przez cały okres studiów. Proseminarium jest realizowane w czwartym semestrze, a seminarium w piątym i szóstym.

Zajęcia z większości przedmiotów podstawowych, kierunkowych i ogólnouczelnianych odbywają się zarówno w formie wykładu, jak i ćwiczeń (jedynie 6 przedmiotów realizowanych jest w formie samego wykładu). Natomiast zajęcia w ramach specjalności mają formę wykładu i ćwiczeń, konwersatorium bądź samego wykładu z przedmiotów do wyboru. Dobór form zajęć dla poszczególnych przedmiotów jest właściwy. Przedmioty wymagające stosowania aktywnych metod nauczania realizowane są z zastosowaniem wykładu i ćwiczeń.

Na studiach stacjonarnych na zajęcia prowadzone w formie wykładu przypada 34% ich ogólnej liczby, na ćwiczenia 48%, na konwersatoria 8% i na praktykę zawodową 10%. Natomiast na studiach niestacjonarnych udziały te kształtują się odpowiednio następująco:

36%, 39%, 10% i 15%. Takie proporcje poszczególnych form zajęć są prawidłowe. W szczególności pozwalają na realizację zajęć z zastosowaniem aktywnych form kształcenia.

Obowiązujące w Uczelni regulacje stanowią, że liczebność grup studenckich kształtuje następująco:

- grupa wykładowa – do 220 osób
- grupa ćwiczeniowa – do 30 osób
- grupa lektoratowa – do 25 osób
- grupa seminaryjna – do 15 osób
- grupa laboratoryjna – do 12 osób.

W praktyce na ocenianym kierunku studiów liczba studentów na kolejnych latach wynosi 24, 14 i 25, co prowadzi do realizacji zajęć w małych grupach.

Stosowane na ocenianym kierunku kształcenia formy zajęć dydaktycznych są dobrane trafnie w układzie całych studiów i poszczególnych przedmiotów i pozwalają na realizację założonych efektów kształcenia.

Program studiów przewiduje realizację praktyki zawodowej, która może być realizowana po zaliczeniu pierwszego roku studiów a ostatecznie zaliczona w szóstym semestrze. Jej wymiar określony w planie studiów wynosi 160 godzin. W karcie przedmiotu praktyki przekazanej jako załącznik do raportu samooceny również liczbę 160 godzin praktyki, przy czym na godziny kontaktowe przewidziano 3 tygodnie, czyli de facto 120 godzin. O zagospodarowaniu pozostałych 40 godzin karta przedmiotu nie informuje. Do praktyki zawodowej przypisano 8 punktów ECTS. Jest ona obowiązkowa zarówno na studiach stacjonarnych jak i niestacjonarnych. Zasady organizacji, przebiegu oraz kontrolowania realizacji praktyk zawodowych określa Regulamin praktyk GWSH wraz z załącznikiem zawierającym ich program. Należy nadmienić, że Regulamin ten określa dla praktyki na kierunku Finanse i rachunkowość wymiar 4 tygodni.

Dla praktyki zawodowej opracowana jest karta przedmiotu, w której w prawidłowy sposób określono cele praktyki i efekty kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych.

Miejsca realizacji praktyk są dostosowane do efektów kształcenia określonych dla ocenianego kierunku studiów i wybranej przez studenta specjalności. GWSH podpisała umowy o organizacji praktyk ze stu kilkudziesięcioma instytucjami, organizacjami i przedsiębiorstwami z regionu. Studenci mają również możliwość samodzielnego poszukiwania miejsca praktyki.

Z informacji uzyskanych od pełnomocnika ds. praktyk wynika, że odbywa je 3-5% studentów ocenianego kierunku. Pozostali uzyskują zaliczenie praktyki na podstawie wykonywanej pracy zawodowej, prowadzenia własnej działalności gospodarczej bądź odbytych staży. W tych przypadkach student wypełnia dokumenty wskazujące na zgodność tych form aktywności zawodowej z efektami kształcenia dla ocenianego kierunku studiów. Dokumentacja związana z praktykami zawodowymi znajduje się w teczkach osobowych studentów. Jest ona kompletna i zgodna z wymaganiami określonymi w Regulaminie praktyk GWSH.

Jednostka prowadzi na ocenianym kierunku wyłącznie studia niestacjonarne. Zajęcia odbywają się w ramach zjazdów sobotnio-niedzielnych. Niektóre zjazdy odbywają się tylko w sobotę bądź tylko w niedzielę. W trakcie semestru organizowanych jest w zależności od semestru 7-8 zjazdów. Sporadycznie niektóre zajęcia organizowane są w piątki bądź środy po południu. Zajęcia w trakcie weekendu organizowane są najczęściej od godziny 8.00 do godzin wieczornych, nawet 19.50. Zajęcia wykładowe odbywają się w blokach 4 i 6-godzinnych, ćwiczenia w blokach 2 i 4-godzinnych, konwersatoria w blokach 4 i 6-godzinnych. Pomiedzy poszczególnymi blokami przewidziana jest 10-minutowa przerwa oraz 30-minutowa od

godziny 12.50 do 13.20. Zastrzeżenie budzi prowadzenie części zajęć z jednego przedmiotu w dużych blokach obejmujących nawet 8 godzin lekcyjnych.

Na ocenianym kierunku studiów w formie pełnego e-learningu prowadzony jest jedynie przedmiot Ochrona własności intelektualnej, którego wymiar wynosi 8 godzin. Natomiast pracownicy mają możliwość zamieszczania materiałów dydaktycznych w wersji elektronicznej w systemie wirtualnego dziekanatu.

Na możliwość osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia określonych dla ocenianego kierunku studiów wskazują obciążenia pracą studenta. Obciążenia te zostały podane w kartach przedmiotów. Obejmującą one różne formy aktywności studenta i wskazują średnią liczbę godzin przeznaczonych na ich realizację. Zestawienia te opracowano dla studiów stacjonarnych i niestacjonarnych, uwzględniając tym samym ich specyfikę. Jako formy aktywności studenta związanych z realizacją efektów kształcenia ujmowane są w szczególności: godziny kontaktowe z prowadzącym zajęcia, konsultacje, zapoznanie się przez studenta ze wskazaną literaturą przedmiotu, przeprowadzanie analizy zagadnień problemowych, przygotowanie się do ćwiczeń, przygotowanie do egzaminu, udział w zaliczeniu, udział w egzaminie. Zestawienia podają liczbę punktów ECTS uzyskaną na zajęciach z bezpośrednim udziałem nauczyciela i studentów oraz sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu wyliczoną w odniesieniu do liczby godzin przewidzianych dla poszczególnych aktywności.

W odniesieniu do nauki języka obcego przewidziane jest jednakowe obciążenie łącznie pracą studenta wyrażone liczbą godzin dla studiów stacjonarnych i niestacjonarnych wynoszące 360 godzin. W strukturze tego obciążenia na studiach stacjonarnych przewidzianych jest przy tym 300 godzin zajęć kontaktowych z prowadzącym a na studiach niestacjonarnych jedynie 84 godziny. Realizacja efektów kształcenia w odniesieniu do studiów niestacjonarnych przy małej liczbie godzin kontaktowych ma być zapewniona przez konsultacje i większy nakład pracy własnej studenta. Dysproporcja liczby godzin kontaktowych jest jednak na tyle znacząca, że może budzić wątpliwości co do możliwości ich rekompensaty przez wskazane inne rodzaje aktywności studenta niestacjonarnego dla pełnej realizacji zakładanych efektów kształcenia.

Analiza zawartości tych zestawień wskazuje na uwzględnienie wszystkich niezbędnych elementów i możliwość osiągnięcia efektów kształcenia określonych dla ocenianego kierunku studiów. W czasie przewidzianym na realizację programu studiów możliwa jest realizacja treści kształcenia oraz przy poniesieniu przez studentów podanego nakładu pracy związanego z udziałem w ramach wskazanych form aktywności dydaktycznej. Realizacja tych zadań w odniesieniu do każdego z przedmiotów jest tożsama z ich możliwością osiągnięcia efektów kształcenia dla całych studiów.

Treści programowe z języka obcego obejmują 28 imiennie wskazanych w karcie przedmiotu zakresów tematycznych. Aż 20 z nich dotyczy problemów związanych z ogólną znajomością języka, jak np. kultura, jedzenie, sport, podróże, wakacje a jedynie 8 odnosi się do finansów, jak finanse osobiste, bankowość, giełda. Takie proporcje treści programowych są niewłaściwe biorąc pod uwagę, że zgodnie z podanymi w karcie przedmioty wymaganiami wstępnymi, student posiada już wiedzę z języka obcego zdobytą w okresie szkoły średniej. Na realizację treści ogólnych przeznaczonych jest przy tym 56 godzin a na język specjalnościowy 28 godzin. Po drugie, treści programowe z zakresu finansów dotyczą jedynie części tej dyscypliny, brakuje w szczególności tematyki finansów przedsiębiorstwa, nie mówiąc o błędach merytorycznych w zakresie opisu treści programowych – np. ćwiczenie 28: Struktura korporacji – pożyczki, linie kredytowe, leasing. Treści z języka obcego nie są w pełni spójne z efektami kształcenia zakładanymi dla tego przedmiotu w zakresie dziedziny nauki i dyscypliny naukowej właściwej dla ocenianego kierunku studiów.

Treści programowe dla praktyk zawodowych zostały określone w karcie przedmiotu. Obejmują one zapoznanie się przez studenta z przepisami odnoszącymi się do podmiotu przyjmującego na praktykę, szkolenie stanowiskowe, zapoznanie z zakresem, warunkami i

efektami wybranych form współpracy i współdziałania w zakresie realizowanych zadań, poznanie więzi społecznych zachodzących w różnorodnych organizacjach i instytucjach, realizowanie zadań wynikających z programu praktyki. Tak określone treści programowe są spójne z efektami kształcenia dla ocenianego kierunku studiów.

Treści programowe dla wszystkich przedmiotów zostały określone w karcie każdego przedmiotu. Treści te są ujęte z podziałem na formy zajęć (wykłady i ćwiczenia). Szczegółowość określenia treści programowych jest właściwa – wskazano je odrębnie dla każdej z ujętych w planie zajęć jednostki dydaktycznej. Treści te są identyczne dla studiów stacjonarnych i niestacjonarnych, z inną jedynie liczbą godzin zajęć przewidzianych na ich realizację.

Treści kształcenia przewidziane dla każdego z przedmiotów są kompletne z punktu widzenia przyjętych dla nich efektów kształcenia. Pozwalają one na przekazanie wiedzy zgodnej z aktualnym jej stanem odnoszącym się do danego przedmiotu. Potwierdzeniem tego jest wskazana literatura obowiązkowa i uzupełniająca podana w karcie przedmiotu.

Jako moduły zajęć związane z prowadzonymi badaniami naukowymi w dziedzinie nauki właściwej dla ocenianego kierunku studiów, służące zdobywaniu przez studenta pogłębionej wiedzy oraz umiejętności prowadzenia badań naukowych Uczelnia wskazuje: Ekonomia (mikro), Ekonomia (makro), Statystyka, Podstawy finansów, Zasady rachunkowości, Ekonometria, Bankowość, Rozliczenia krajowe i międzynarodowe, Controlling finansowy, Proseminarium, Seminarium dyplomowe oraz przedmioty specjalnościowe. Łączna liczba punktów, którą student uzyska w ramach zajęć, które powiązane są z prowadzonymi badaniami naukowymi wynosi od 121 do 131 punktów ECTS w zależności od specjalności, co stanowi od 67% do 72% ogólnej liczby punktów ECTS.

Treści kształcenia przedmiotów z zakresu nauk ekonomicznych, a w szczególności dyscypliny finanse odpowiadają praktyce badawczej prowadzonej w tej dziedzinie nauk i dyscyplinie. Są one zatem zgodne z przyporządkowaniem kierunku studiów i pozwalają na realizację przyjętych efektów kształcenia. Także kompleksowość i aktualność treści programowych ujętych w programie kształcenia wskazuje na możliwość realizacji efektów kształcenia określonych dla ocenianego kierunku studiów.

Metody kształcenia stosowane na ocenianym kierunku studiów zostały określone w kartach przedmiotów. Zostały one podane odrębnie dla wykładów oraz ćwiczeń. Wykłady realizowane są z zastosowaniem takich metod dydaktycznych, jak: wykład z prezentacją multimedialną, wykład aktywny z wykorzystaniem dyskusji, przykłady praktycznych rozwiązań problemów decyzyjnych w przedsiębiorstwie. Natomiast ćwiczenia realizowane są z zastosowaniem takich metod, jak przykładowo: dyskusja, praca w grupach, referaty, rozwiązywanie praktycznych przykładów (studium przypadku); samodzielne przeprowadzanie przez studentów praktycznych analiz konkretnych przedsiębiorstw, rozwiązywanie zadań.

Program studiów umożliwia studentowi wybór przedmiotów kształcenia i specjalności, do których przypisano łącznie punkty ECTS w wymiarze 38% łącznej liczby punktów ECTS (69 punktów ECTS). Wybór specjalności spełnia wymóg swobodnego wyboru modułów kształcenia.

Organizacja studiów w Uczelni zapewnia studentom niepełnosprawnym możliwość dostosowania sposobu realizacji procesu dydaktycznego do ich potrzeb. Wsparcie dla tej grupy studentów oferowane jest przez wykwalifikowanych koordynatorów/konsultantów Biura ds. osób niepełnosprawnych (BON). Polega ono w szczególności na:

- umożliwieniu studiowania w ramach indywidualnego planu studiów (IPS),
- współpracy konsultantów ds. studenckich z wykładowcami,
- pośrednictwie lub mediacjach w kontaktach z innymi jednostkami uczelni,
- szkoleniach i doradztwie w zakresie nowoczesnych rozwiązań technologicznych wspierających proces nauczania,

- adaptacji materiałów dydaktycznych do postaci elektronicznej lub brajlowskiej dla osób niewidomych,
- dostosowaniu formy egzaminów, np. zamianie formy pisemnej na ustną, zamianie formy ustnej na pisemną, rozłożeniu egzaminów w sesji egzaminacyjnej.

Studenci podczas spotkania z ZO PKA wypowiedzieli się pozytywnie na temat programu i planu studiów. W ich opinii dobór treści i metod kształcenia jest odpowiedni. Podczas ćwiczeń realizują wiele zadań w grupach, co w ich opinii pozwala na zdobycie umiejętności w zakresie pracy w grupie. Plan studiów w ich opinii jest prawidłowy. Nauka języków obcych odbywa się na zróżnicowanych poziomach w zależności od umiejętności studentów. Studenci rozpoczynający naukę języka od poziomu początkującego mają prowadzone zajęcia w ramach e-learningu oraz godzin konsultacyjnych odbywających się zgodnie z harmonogramem zajęć. Studenci czwartego semestru są zadowoleni z takiego rozwiązania, natomiast studenci szóstego semestru poinformowali podczas spotkania z ZO PKA, że takie rozwiązanie nie było dla nich efektywne w zakresie zdobywania umiejętności językowych, więc zgłosili się do Władz Wydziału i sprawa została rozwiązana satysfakcjonująco dla tej grupy akademickiej. Realizacja języka angielskiego na wyższym poziomie odbywa się tylko w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego. Studenci w ramach przygotowania do pracy dyplomowej uczestniczą w seminariach. Na seminariach studenci prezentują postępy w ramach wykonywanej pracy dyplomowej, a następnie prowadzona jest dyskusja w omawianym temacie. Poza tym studenci realizują zajęcia w ramach wykładów, ćwiczeń, projektów i praktyk. Zaliczenie praktyk odbywa się na podstawie sprawozdania oraz opinii pracodawcy. Z uwagi na fakt, że oceniany kierunek jest prowadzony tylko w trybie niestacjonarnym, to studenci w większości zaliczają praktyki na podstawie zawodowej pracy związanej z kierunkiem studiów, co oceniają bardzo pozytywnie. Studenci są przygotowani do prowadzenia badań naukowych przez udział w seminariach, gdzie omawiana jest metodologia prowadzenia badań. W jednostce studenci kierunku finanse i rachunkowości nie działają w strukturach żadnego koła naukowego funkcjonującego na Wydziale, ponieważ nie są zainteresowani takim rodzajem aktywności. Podczas spotkania z ZO PKA studenci wyrazili pozytywną opinię na temat planu zajęć, który jest realizowany. Mają odpowiednią liczbę przerw o czasie pozwalającym na regenerację, a zajęcia trwają cały dzień, natomiast nie przeszkadza to zbyt studentom, gdyż wtedy mogą mieć więcej weekendów wolnych od zajęć. Jedynym zastrzeżeniem dotyczącym harmonogramu zajęć, jakie zostało zgłoszone, to nieprawidłowa w stosunku do wymaganego nakładu pracy i skupienia kolejność zajęć w ciągu jednego dnia. Takie zastrzeżenie odnosi się do umiejscowienia zajęć z matematyki na koniec dnia, kiedy studenci mają problem ze skupieniem się. Studenci mają możliwość ubiegania się o studia według Indywidualnego Planu Studiów, na zasadach określonych w Regulaminie Studiów. Studenci mogą ubiegać się indywidualnie o zasady zaliczenia, jeżeli posiadają IPS. Ta forma indywidualizacji jest głównie skierowana do studentów z niepełnosprawnością, osób chorych lub znajdujących się w trudnej sytuacji losowej, gdzie metody realizacji i weryfikacji kształcenia mogą zostać indywidualnie dostosowane. Dla studentów uzdolnionych istnieje możliwość Studiowania Według Indywidualnego Programu Studiów, natomiast na wizytowanym kierunku studenci z takiej możliwości nie korzystali, gdyż studiuja oni niestacjonarnie i nie mają potrzeby indywidualizacji programu kształcenia, gdyż chcą tylko zdobyć wykształcenie adekwatne do ich wykonywanej obecnie pracy. Studenci w całym procesie kształcenia otrzymują od prowadzących wsparcie w postaci dostępności podczas godzin konsultacji i za pomocą poczty elektronicznej w celu pogłębienia zrozumienia przerabianego materiału oraz weryfikacji popełnionych błędów podczas weryfikacji osiągnięcia efektów kształcenia i ich wyjaśnienia przez nauczyciela akademickiego.

2.2

Sprawdzanie i ocena realizacji założonych efektów kształcenia ma charakter wieloetapowy. Odbywa się w trakcie trwania zajęć, na których stosowane są aktywne metody nauczania (ocena aktywności, prace przejściowe, projekty), na koniec tych zajęć (kolokwia zaliczeniowe, projekty), po zrealizowaniu zajęć z danego przedmiotu (zaliczenia, egzaminy), na zakończenie semestru (wywiązanie się z wymagań regulaminu studiów) oraz na koniec studiów (praca dyplomowa i egzamin dyplomowy). Weryfikacja zakładanych efektów kształcenia osiąganych przez studentów przeprowadzana jest z zastosowaniem różnych metod sprawdzania i oceny.

Sposoby i metody oceny realizacji zakładanych efektów kształcenia podane zostały w kartach przedmiotów. Określone one zostały w układzie ocen formujących oraz ocen podsumowujących. Jako oceny formujące stosowane są w szczególności: ocena przygotowania do ćwiczeń, ocena umiejętności pracy w grupie, ocena sposobu referowania, ocena aktywności podczas zajęć. Natomiast oceny podsumowujące obejmują oceny opanowania materiału nauczania będącego przedmiotem wykładu i ćwiczeń formułowane na podstawie wyników kolokwiów zaliczeniowych oraz egzaminów.

Realizacja efektów kształcenia przyjętych dla praktyki zawodowej oceniana jest w oparciu o umiejętność zaprezentowania opiekunowi praktyki wiedzy i umiejętności nabytych podczas praktyki zawodowej oraz ocenę wypełnionego i zatwierdzonego przez zakład pracy sprawozdania z praktyki zawodowej.

Dla sprawdzenia umiejętności określonych w efektach kształcenia odnoszących się do języka obcego stosuje się ocenę przygotowania do ćwiczeń audytoryjnych, ocenę umiejętności pracy w grupie oraz sposobu prezentacji, ocenę aktywności w czasie zajęć, a dla wystawienia ocen na zaliczenie i z egzaminu ocena opanowania materiału nauczania będącego przedmiotem nauczania. Takie metody i sposoby oceny pozwalają zarówno na dokonywanie bieżących postępów w nauce i motywowanie do niej, jak i sprawdzenie i końcową ocenę stopnia opanowania języka obcego.

Ocena przygotowania studentów do prowadzenia badań naukowych odbywa się w ramach zajęć przygotowujących studentów do prowadzenia badań i bierze pod uwagę umiejętność formułowania problemów o charakterze badawczym, umiejętność gromadzenia materiałów źródłowych, przeprowadzanie analiz oraz formułowanie i przedstawienie wniosków. Szczególne znaczenie w przygotowaniu do prowadzenia badań naukowych odgrywają seminaria dyplomowe, na których studenci formułują temat i cele pracy, opracowują i poddają pod dyskusję jej koncepcję, gromadzą i opracowują literaturę przedmiotu i inne źródła oraz przygotowują samą pracę dyplomową.

Informacje zwrotne o realizacji efektów kształcenia przekazywane są bezpośrednio jako ocena aktywności na zajęciach i dokonywanych prezentacji przygotowanych materiałów, po sprawdzeniu prac pisemnych przejściowych i zaliczeniowych oraz egzaminacyjnych, na zakończenie egzaminu dyplomowego. Zasady dokonywania i przekazywania ocen określone są w Regulaminie studiów oraz podawane do wiadomości studentów przez prowadzących przedmioty.

Osiągnięcie wszystkich zakładanych przedmiotowych efektów kształcenia i pozytywny wynik zaliczenia i egzaminu warunkuje zaliczenie danego przedmiotu, a pozytywne oceny ze wszystkich przewidzianych planem studiów zajęć w danym semestrze stanowią podstawę do zaliczenia całego semestru. Natomiast osiągnięcie pozytywnych ocen i zaliczenie wszystkich zajęć przewidzianych w programie studiów (włącznie z praktyką zawodową i seminarium dyplomowym) jest podstawą do dopuszczenia studenta do egzaminu dyplomowego.

Podsumowując należy stwierdzić, że dobór metod sprawdzania i oceny realizacji efektów kształcenia jest prawidłowy. Uwzględnia on specyfikę poszczególnych przedmiotów, zapewnia kompleksowość oceny wszystkich zakładanych efektów kształcenia w odniesieniu do

poszczególnych przedmiotów, w tym praktyk zawodowych i całych studiów. Stosowany w Uczelni system oceny zapewnia przekazywanie studentom informacji zwrotnej dotyczącej stopnia osiągnięcia efektów kształcenia na każdym etapie studiów oraz na zakończenie procesu kształcenia.

Studenci ocenianego kierunku uzyskują niezbędne wsparcie ze strony nauczycieli akademickich w procesie uczenia się. Mogą przede wszystkim korzystać z konsultacji, które są ujęte jako element procesu kształcenia w kartach przedmiotów. Przy realizacji praktyk zawodowych wsparcia udziela pełnomocnik ds. praktyk. Natomiast w procesie dyplomowania studenci korzystają z indywidualnych konsultacji u promotora pracy.

Analiza kilkudziesięciu prac etapowych i egzaminacyjnych prowadzi do wniosku, że dominują prace pisemne w formie testów jednokrotnego wyboru, sprawdziany zawierające pytania otwarte oraz zadania obliczeniowe. Forma prac jest z reguły dobrze dostosowana do charakteru przedmiotu. Niektóre ze sprawdzianów koncentrują się nadmiernie na samym sprawdzaniu wiedzy, bez weryfikacji bądź w zbyt wąskim zakresie umiejętności.

Zaliczenie praktyki zawodowej następuje na podstawie sprawozdania. To ostatnie jest sporządzane także przez studentów, którzy uzyskują zaliczenie na podstawie wykonywanej pracy bądź stażu. Sprawozdanie to obejmuje informacje o czynnościach wykonywanych w miejscu pracy bądź stażu. Sprawozdanie jest potwierdzane przez kierownika jednostki organizacyjnej, w której student realizował praktykę, odbywał staż bądź pracuje.

Tematy wszystkich prac dyplomowych obronionych w roku 2015 i 2016 były zgodne z efektami kształcenia określonymi dla kierunku studiów Finanse i rachunkowość i przyjętym dla niego profilem ogólnoakademickim.

Rodzaj i forma prac egzaminacyjnych i etapowych oraz czynności opisane w sprawozdaniach z praktyk, jak również tematyka prac dyplomowych są zgodne z koncepcją kształcenia i efektami kształcenia przyjętymi dla ocenianego kierunku.

Stosowany w GWSH system sprawdzania i oceny efektów kształcenia opiera się na sformalizowanych procedurach opisanych w regulacjach wewnętrznych uczelni. Ich przestrzeganie jest przedmiotem kontroli zwierzchników studentów i nauczycieli akademickich. System ten jest przejrzysty i zapewnia rzetelność prowadzenia oceny. Zapewniona jest wiarygodność i porównywalność ocen. Kryteria wystawiania ocen sformułowane są wprost na formularzach sprawdzianów i egzaminów bądź podawane do wiadomości studentów przez prowadzących zajęcia. Studenci mają możliwość egzekwowania swoich praw i sygnalizowania wszelkich problemów w tym zakresie w drodze zarówno kontaktów bezpośrednich z nauczycielami akademickimi i władzami wydziałowymi, jak i anonimowych ocen wyrażanych w ankietach.

Większość zajęć dydaktycznych prowadzona jest przez nauczycieli akademickich ze stopniem doktora, doktora habilitowanego lub tytułem profesora. Jedynie kilka przedmiotów specjalnościowych realizowanych jest przez osoby z tytułem zawodowym magistra. Są to osoby dysponujące praktyką zawodową w danym zakresie. Obsada zajęć dydaktycznych oparta jest na zasadzie specjalizacji naukowej nauczyciela akademickiego. Pozwala to na stwierdzenie, że osoby przeprowadzające sprawdzanie i dokonujące oceny osiągnięcia efektów kształcenia są do tego merytorycznie przygotowane.

Prawa i obowiązki studenta są przedmiotem regulacji w Regulaminie studiów. W sytuacjach konfliktowych studenci mogą zwracać się do władz dziekańskich i rektorskich. W przypadku podważania obiektywności sprawdzania i oceny prac przejściowych i egzaminacyjnych studenci mogą występować o dostęp do informacji i uzasadnienie ocen. Ich kwestionowanie upoważnia studenta do występowania o przeprowadzenie komisyjnego zaliczenia bądź egzaminu. Nauczyciele akademicy ze swojej strony reagują na zachowania nieetyczne związane z procesem weryfikacji efektów kształcenia. Studenci są informowani, że w Uczelni nie są tolerowane zachowania nieetyczne związane z procesem kształcenia. W

przypadku niesamodzielnej pracy na egzaminie prowadzący przerywa egzamin danego studenta, co jest równoznaczne z jego niezaliczeniem.

Zgodnie z Regulaminem przygotowania i oceny prac promocyjnych oraz dyplomowania w GWSH Uczelnia dokonuje kontroli samodzielności przygotowania prac dyplomowych za pomocą programu Plagiat.pl. Kontroli podlega 10% prac wybranych na zasadzie losowania. W przypadku przekroczenia przyjętych współczynników podobieństwa student nie jest dopuszczany do egzaminu dyplomowego.

Tak określone zasady postępowania w sytuacjach konfliktowych i reagowania na zachowania nieetyczne są prawidłowe.

Studenci ocenianego kierunku mają zapewnione równe traktowanie w procesie sprawdzania i oceniania uzyskiwanych przez nich efektów kształcenia. Prace wszystkich studentów sprawdzane i oceniane są z zastosowaniem tych samych zasad i kryteriów. Studenci korzystają z jednakowych praw w zakresie przystępowania do zaliczeń i egzaminów. Jedyne w odniesieniu do studentów niepełnosprawnych Regulamin studiów przewiduje zmianę warunków uczestnictwa w zajęciach i form ich zaliczania. Studenci ci otrzymują także niezbędną pomoc i wsparcie techniczne związane z udziałem w zaliczeniu bądź egzaminie.

Organizacja roku akademickiego ustalana jest na szczeblu uczelni i podawana do wiadomości studentów i pracowników z odpowiednim wyprzedzeniem. Ogólne regulacje w tym zakresie zawarte są w Regulaminie studiów, a szczegółową organizację roku ustala rektor i podaje do wiadomości na co najmniej miesiąc przed jego rozpoczęciem. Elementem struktury organizacyjnej roku są w szczególności sesje zaliczeniowo-egzaminacyjne. Konkretny terminy zaliczeń ustalane są przez nauczycieli prowadzących zajęcia i podawane do wiadomości studentów z odpowiednim wyprzedzeniem. Rozkład sesji egzaminacyjnej podawany jest do wiadomości studentów nie później niż dwa tygodnie przed jej rozpoczęciem. Studenci mają możliwość zdawania jednego egzaminu poprawkowego. Możliwe jest organizowanie egzaminu w terminie zerowym, który jest traktowany jako termin pierwszy dla osób, które przystąpią do niego. W uzasadnionych przypadkach dziekan może wyrazić zgodę na indywidualny rozkład sesji. Czas trwania egzaminu podaje do wiadomości nauczyciel przeprowadzający egzamin.

Tryb uzyskania zaliczeń i zdawania egzaminu określa program danego przedmiotu oraz nauczyciel prowadzący zajęcia. Sposoby i metody oceny określone są w kartach przedmiotów. Informacje na ich temat są przekazywane przez prowadzących przedmiot na pierwszych zajęciach. Studenci otrzymują informację zwrotną o wynikach sprawdzianów i egzaminów. Wyniki zaliczeń i egzaminów podawane są do wiadomości studentów poprzez zamieszczenie ich na indywidualnym internetowym koncie studenta w systemie informatycznym Uczelni w terminie 10 dni od daty przeprowadzenia zaliczenia lub egzaminu.

Organizacja procesu sprawdzania i oceny efektów kształcenia jest na ocenianym kierunku prawidłowa i pozwala na efektywne sprawdzenie i ocenę efektów kształcenia.

Na ocenianym kierunku studiów nie są prowadzone zajęcia z wykorzystaniem metod kształcenia na odległość (poza Przedmiotem Ochrona własności intelektualnej).

Stosowane metody sprawdzania i oceniania efektów kształcenia takie jak egzaminy, kolokwia, prace przejściowe, projekty i odpowiedzi ustne pozwalają na weryfikację wszystkich zakładanych efektów kształcenia i wspomagają studentów w procesie uczenia się. W ich opinii ww. metody pozwalają na pełną weryfikację i ocenę stopnia osiągnięcia efektów kształcenia. Podczas realizacji pracy dyplomowej nad realizacją założonych efektów kształcenia i ich weryfikacją czuwa opiekun pracy dyplomowej poprzez konsultacje oraz seminaria dyplomowe. Na kierunku finanse i rachunkowość jeden opiekun zajmuje się 12 studentami. W opinii studentów wsparcie opiekuna jest wystarczające. Studenci mają możliwość wglądu do swoich prac etapowych podczas konsultacji, gdzie mogą dowiedzieć się, jakie błędy zostały przez nich popełnione oraz zostać poinformowanym, jakie braki w obszarze efektów kształcenia powinni uzupełnić. Studenci z niepełnosprawnością mogą w ramach Indywidualnego Planu Studiów

ubiegać się o zmianę formy weryfikacji efektów kształcenia na bardziej dopasowaną do ich potrzeb. Podczas spotkania z ZO PKA studenci poinformowali, że wyniki prac etapowych są przekazywane do ich wiadomości w ustalonych przez nauczyciela w porozumieniu z nimi terminami.

2.3

Warunki i tryb rekrutacji na studia określone są w uchwałach Senatu Uczelni na dany rok akademicki. Nabór na studia pierwszego stopnia na kierunku Finanse i rachunkowość na studia stacjonarne przewidziany jest raz do roku od początku semestru zimowego. Natomiast nabór na studia niestacjonarne prowadzony jest dwa razy do roku – na semestr zimowy i letni. Wstęp na studia jest wolny. O przyjęcie może ubiegać się osoba, która zdała z wynikiem pozytywnym egzamin maturalny i posiada świadectwo dojrzałości lub równorzędne. Oznacza to, że zasady, procedury i kryteria stosowane w postępowaniu kwalifikacyjnym zapewniają równe szanse wszystkim kandydatom na studia. Osoba ubiegająca się o przyjęcie na studia zgłasza swoją kandydaturę drogą elektroniczną. Limity przyjęć na poszczególne kierunki, poziomy i formy studiów oraz warunki finansowe określa Rektor odrębnym zarządzeniem.

Wobec małej liczby kandydatów na oceniany kierunek studiów i wolny nabór nie jest w praktyce dokonywana selekcja z punktu widzenia posiadania przez nich wstępnej wiedzy i umiejętności niezbędnych do osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia.

Proces dyplomowania w Górnośląskiej Wyższej Szkole Handlowej odbywa się w oparciu o wprowadzony Zarządzeniem Rektora GWSH z dnia 13.12.2013 r. Regulamin przygotowania i oceny prac promocyjnych oraz dyplomowania w GWSH. Regulamin ten określa zasady i informacje dotyczące procesu dyplomowania, bezpośrednio wynikające z Regulaminu Studiów GWSH. Przewiduje on, że studenci przygotowują pracę promocyjną pod kierunkiem nauczyciela akademickiego posiadającego stopień lub tytuł naukowy. Promotorów prac wyznacza dziekan biorąc pod uwagę zgodność ich dorobku naukowego z obszarem naukowym i dziedziną, do której przyporządkowany jest program kształcenia. Moduł zajęć związanych z dyplomowaniem obejmuje proseminarium i seminarium. W ramach proseminarium studenci opanowują metodykę przygotowania pracy dyplomowej oraz przygotowują ramowy plan pracy. Tematy prac dyplomowych podlegają zatwierdzeniu przez dziekana. Seminarium prowadzone jest w formie regularnych konsultacji dotyczących przygotowywanej przez studenta pracy dyplomowej. Prace dyplomowe są recenzowane przez nauczyciela akademickiego posiadającego stopień lub tytuł naukowy. Recenzenta powołuje dziekan. Oceny pracy dokonuje także promotor. Oceny te są sporządzane na standardowych formularzach stosowanych w szkolnictwie wyższym.

Egzamin dyplomowy odbywa się przed komisją w składzie: dziekan lub z jego upoważnienia inny nauczyciel akademicki, promotor i recenzent. Student dokonuje prezentacji pracy dyplomowej oraz odpowiada na pytania z zakresu kierunku studiów i pracy dyplomowej. Do wystawienia oceny końcowej ze studiów uwzględnia się 50% średniej ocen z ich przebiegu oraz po 25% oceny z egzaminu dyplomowego oraz z pracy dyplomowej. Rozwiązanie takie w nadmierny sposób promuje egzamin dyplomowy i pracę dyplomową. Poza tym zasady dyplomowania stosowane na ocenianym kierunku studiów należy uznać za prawidłowe i pozwalają na powiązanie procesu dyplomowania z przyjętymi dla niego efektami kształcenia.

GWSH stwarza możliwość identyfikacji efektów kształcenia oraz kwalifikacji uzyskanych w szkolnictwie wyższym. Stanowi to podstawę do określenia adekwatności dotychczas uzyskanych efektów kształcenia w stosunku do zakładanych dla ocenianego kierunku studiów. Z możliwości takiej mogą korzystać studenci zainteresowani przeniesieniem z innej uczelni. Warunkiem przyjęcia do GWSH na zasadzie przeniesienia jest posiadanie aktywnego statusu studenta oraz złożenie w Biurze Obsługi Studenta podania o przyjęcie na wybrany przez siebie kierunek, poziom, formę oraz semestr studiów w danym roku

akademickim. Do wniosku tego kandydat musi dołączyć pisemną zgodę Dziekana uczelni, w której dotychczas studiował, na przeniesienie, kserokopię indeksu wraz z poświadczeniem zaliczonych semestrów lub kartę przebiegu studiów zawierającą informację o zaliczonych semestrach - potwierdzoną przez pracownika uczelni macierzystej. Na podstawie złożonego podania wraz z załącznikami, Dziekan GWSH określa różnice w efektach kształcenia i w formie pisemnej decyzji administracyjnej informuje o tym zainteresowanego.

GWSH wprowadziła w 2015 r. Regulamin potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów. Osoba ubiegająca się o ich uznanie przez Uczelnię zobowiązana jest do dostarczenia dokumentacji potwierdzającej osiągnięcie efektów uczenia się zgodnych z efektami wybranych przedmiotów nauczania na kierunku studiów prowadzonym w GWSH. Decyzję o potwierdzeniu efektów uczenia się i uznaniu poszczególnych modułów/przedmiotów za zaliczone podejmuje Dziekan Wydziału, po zapoznaniu się z opinią specjalnie powołanej w tym celu Komisji. W wyniku potwierdzenia efektów uczenia się można zaliczyć studentowi nie więcej niż 50% punktów ECTS przypisanych do danego programu kształcenia. Osoba przyjęta na studia w wyniku potwierdzenia efektów uczenia się studiuje według Indywidualnego Planu Studiów zweryfikowanego o moduły/przedmioty zaliczone w wyniku tej procedury.

Procedura identyfikacji efektów kształcenia oraz kwalifikacji uzyskanych w szkolnictwie wyższym dostępna jest dla osób zainteresowanych podjęciem studiów na kierunku Finanse i rachunkowość. Od dnia wprowadzenia w życie procedury uznawalności efektów kształcenia uzyskanych poza systemem studiów nie zgłosił się do GWSH żaden kandydat na studia na ocenianym kierunku, który chciałby z tej możliwości skorzystać.

W GWSH podejmowane są działania mające na celu doskonalenie zasad rekrutacji kandydatów, uznawania efektów i okresów kształcenia oraz kwalifikacji uzyskanych w szkolnictwie wyższym, potwierdzania efektów uczenia się oraz zasad dyplomowania. Służą temu badania ankietowe kompetencji bazowych i docelowych studentów. Studenci rozpoczynający kształcenie wypełniają ankietę, w której samodzielnie określają stopień swojej wiedzy, kompetencji i umiejętności z wybranych obszarów poruszanych w czasie studiów. Ankietę o tej samej treści otrzymują ponownie do wypełnienia pod koniec ostatniego semestru studiów. Porównanie otrzymanych wyników z pierwszego i ostatniego semestru pozwala określić stopień osiąganych efektów kształcenia w czasie studiów a tym samym stwarza podstawę do dokonywania zmian we wskazanych zakresach.

Pełne informacje o wymaganiach stawianych kandydatom na studia na ocenianym kierunku i kryteriach uwzględnianych w postępowaniu kwalifikacyjnym zawarte są w uchwale rekrutacyjnej, której treść jest dostępna na stronie internetowej Uczelni. Informacje te w syntetycznej i przystępnej formie podawane są do wiadomości zainteresowanych osób w materiałach informacyjnych skierowanych do kandydatów na studia.

Informacje o zasadach potwierdzania efektów uczenia się zawarte są w Regulaminie potwierdzania efektów kształcenia oraz kwalifikacji uzyskanych poza systemem studiów. Jest on dostępny na stronie internetowej Uczelni.

Zasady, warunki i procedury uznawania efektów i okresów kształcenia oraz kwalifikacji uzyskanych w szkolnictwie wyższym określone są w Regulaminie studiów, który jest dostępny na stronie internetowej Uczelni. Informacje na ten temat można uzyskać także bezpośrednio w dziekanacie wydziału prowadzącego oceniany kierunek studiów.

Informacje o zasadach dyplomowania zawarte są w Regulaminie studiów oraz Regulaminie przygotowania i oceny prac promocyjnych oraz dyplomowania. Dokumenty te dostępne są w zasobach internetowych Uczelni a poza tym studenci zapoznawani są z nimi przez promotorów.

Informacje we wszystkich tych zakresach są kompletne są zrozumiałe i odpowiadają potrzebom osób, do których się odnoszą. Informacje te są aktualizowane na bieżąco.

Szczegółowe zasady rekrutacji na studia znajdują się na stronie internetowej Głównej Wyższej Szkoły im. Wojciecha Korfańtego w Katowicach, gdzie kandydat ma dostęp do terminarza rekrutacji, poradnika krok po kroku i wymaganych dokumentów. Nabór na studia odbywa się na podstawie przedstawienia świadectwa zdania egzaminu maturalnego i spełnienia wymogów formalnych. Podczas spotkania z ZO PKA studenci wyrazili opinię, że zasady są przejrzyste i transparentne oraz uwzględniają zasadę równych szans. Zasady dotyczące zaliczania kolejnych etapów studiów oraz proces dyplomowania są opisane w Regulaminie Studiów, który jest dostępny na stronie internetowej jednostki. Poza tym szczegółowe zasady procesu dyplomowania są zamieszczane na stronie internetowej jednostki oraz przekazywane przez prowadzących na zajęciach. Szczegółowe zasady zaliczenia i wymagania dla poszczególnych przedmiotów znajdują się w sylabusach, które studenci mogą znaleźć na portalu uczelnianym Wirtualna Uczelnia. Na stronie internetowej jednostki znajduje się jedynie ogólny opis kierunku studiów.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

- Program i plan studiów, ujęte w nim treści programowe, wymiar godzinowy poszczególnych przedmiotów, stosowane formy i organizacja zajęć oraz metody dydaktyczne pozwalają na realizację założonych efektów kształcenia, w szczególności w zakresie przygotowania studentów do prowadzenia badań naukowych.
- System sprawdzania i oceny realizacji efektów kształcenia stosowane na ocenianym kierunku oraz organizacja procesu weryfikacji efektów są właściwe.
- Zasady i procedury rekrutacji kandydatów na studia zapewniają równe szanse dla kandydatów w podjęciu kształcenia. Proces dyplomowania oparty jest na prawidłowych rozwiązaniach. Uczelnia wprowadziła regulacje umożliwiające identyfikację efektów kształcenia uzyskanych w szkolnictwie wyższym oraz poza systemem studiów.

Dobre praktyki

brak

Zalecenia

- Zwiększenie liczby godzin kontaktowych z języka obcego na studiach niestacjonarnych i zapewnienie spójności z efektami kształcenia zakładanymi dla tego przedmiotu w zakresie dziedziny nauki i dyscypliny naukowej właściwej dla ocenianego kierunku studiów.
- Ograniczenie kumulacji liczby godzin zajęć z niektórych przedmiotów w ciągu dnia.
- Ujednolicenie wymiar godzin/tygodni praktyki zawodowej, który jest różny w planie studiów, Regulaminie praktyk i karcie przedmiotu.

Kryterium 3. Skuteczność wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia

3.1. Projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie i okresowy przegląd programu kształcenia

3.2. Publiczny dostęp do informacji

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3

3.1.

W Górnośląskiej Wyższej Szkole Handlowej im. W. Korfańtego w Katowicach wprowadzono model zarządzania jakością kształcenia, który obejmuje obszary związane z jakością kształcenia, w tym cztery związane z programem kształcenia, tj.:

- zatwierdzanie, monitorowanie i okresowy przegląd planów studiów i programów kształcenia i związanych z nimi efektów kształcenia,

- doskonalenie organizacji procesu dydaktycznego oraz opracowanie procedur zapewnienia jakości kształcenia,
- procedury i kryteria oceny studentów oraz weryfikacja stopnia osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia,
- włączenie w proces zapewnienia jakości kształcenia studentów, absolwentów oraz pracodawców, poprzez zbieranie opinii studentów i absolwentów na temat realizacji procesu dydaktycznego, oraz opinii pracodawców o poziomie wykształcenia zatrudnianych absolwentów.

Wewnętrzny System Zapewniania Jakości Kształcenia wdrożony został na mocy uchwały Senatu GWSH nr 4 z dnia 19.09.2012 r. oraz Zarządzenia Rektora GWSH z dnia 20.09.2012 r. Nadzór nad wdrożeniem i doskonaleniem Systemu sprawuje Rektor. Dla realizacji zadań wynikających z WSZJK została powołana Uczelniana Komisja ds. Jakości Kształcenia (UKJK), a na poziomie wydziału – Wydziałowa Komisja ds. Jakości Kształcenia (WKJK).

Kluczowe procedury zadań objętych tym systemem dotyczące programu kształcenia to: *Procedura projektowania, organizacji i weryfikacji programu kształcenia na studiach wyższych prowadzonych w Górnośląskiej Wyższej Szkole Handlowej im. W. Korfanteo w Katowicach, Regulamin praktyk, Regulamin przygotowywania i oceny prac promocyjnych oraz dyplomowania w GWSH, Regulamin ECTS, Regulaminu przeprowadzania oceny zajęć dydaktycznych.*

Proces doskonalenia programów kształcenia zawarty został w *Procedurze projektowania, organizacji i weryfikacji programu kształcenia na studiach wyższych prowadzonych w Górnośląskiej Wyższej Szkole Handlowej im. W. Korfanteo w Katowicach.* Określa on procedurę monitoringu programów kształcenia, oceny stopnia realizacji założonych efektów kształcenia oraz doskonalenia programów kształcenia, zakres i opis zakładanych efektów kształcenia, udział w procesie projektowania, zatwierdzania, monitorowania i okresowym przeglądzie programu kształcenia interesariuszy zarówno wewnętrznych (studentów), jak i zewnętrznych (absolwentów i pracodawców), a także sposoby dokumentowania wyników monitorowania i przeglądów programów kształcenia i ich wykorzystanie w procesie naprawy lub doskonaleniu oraz sposoby udostępniania raportów z tych przeglądów interesariuszom. Raporty publikowane są za pośrednictwem wewnętrznego systemu eHMS (Wirtualny dziekanat).

WSZJK określa również wzory ankiet kompetencji bazowych (ankieta wypełniana przez studentów I roku) i docelowych studentów (ankieta wypełniana przez studentów ostatniego roku), ankiet dla interesariuszy zewnętrznych, ankiet studenckich dotyczących oceny pracowników administracyjnych obsługujących studentów oraz organizacji studiów, warunków studiowania i satysfakcji ze studiowania, ankiet samooceny kadry naukowo-dydaktycznej oraz ankiet oceny kadry naukowo-dydaktycznej dokonywanych przez studentów.

W ramach zatwierdzania, monitorowania i okresowego przeglądu programów kształcenia Wydział wprowadził rozwiązania systemowe polegające na stałej analizie i weryfikacji procesu kształcenia. Wdrożył Wewnętrzny System Zapewniania Jakości Kształcenia oraz monitoruje i przeprowadza na bieżąco weryfikację efektów kształcenia na każdym poziomie i etapie procesu kształcenia. Formułowanie oraz doskonalenie programów i efektów kształcenia odbywa się na szczeblu Kierunkowej Komisji ds. Jakości Kształcenia, której przewodniczy Prodziekan ds. kierunku studiów. W skład Komisji wchodzi, poza pracownikami Wydziału, co najmniej jeden przedstawiciel studentów oraz przynajmniej jeden przedstawiciel otoczenia społeczno-gospodarczego. Przedstawiciele studentów są także członkami Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia, która opiniuje postulaty zgłaszane przez Kierunkową Komisję ds. Jakości Kształcenia. W niektórych przypadkach są oni również członkami Rady Wydziału. Studenci jako członkowie ciał opiniodawczo-doradczych mogą bezpośrednio zgłaszać propozycje zmian w systemie kształcenia. Pozostali studenci mogą także

wnioskować o wprowadzenie zmian wypełniając ankiety, zarówno w formie elektronicznej, jak i papierowej, oceniające wykonywanie obowiązków przez nauczycieli akademickich, pracowników administracyjnych obsługujących studentów, proces kształcenia, organizację studiów, warunki studiowania i satysfakcji ze studiowania.

Monitorowanie, okresowy przegląd programów kształcenia i osiągnięcia zakładanych w programie efektów kształcenia odbywa się na każdym etapie kształcenia, począwszy od zajęć dydaktycznych, poprzez praktyki zawodowe, na procesie dyplomowania kończąc. W tym celu opracowane zostały zasady przygotowania i obrony prac dyplomowych (*Regulamin studiów, Regulamin przygotowywania i oceny prac promocyjnych oraz dyplomowania w GWSH*). Obowiązujące na egzaminie dyplomowym zagadnienia odpowiadają założonym efektom kształcenia. Monitorowanie stopnia osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia jest ściśle związane z metodami i formami kształcenia. Biorąc pod uwagę doświadczenie dydaktyczne pracowników, Władze Wydziału pozostawiają swobodę wyboru tych metod i form prowadzącym zajęcia, jednakże są one określone w kartach przedmiotów i podane do wiadomości studentów.

Monitorowanie, okresowy przegląd programów kształcenia i osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia pozwala również na dokonanie oceny aktualności zakładanych efektów kształcenia, w tym m. in. ich zgodności z oczekiwaniami otoczenia społeczno-gospodarczego i rynku pracy, oceny stopnia osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów kształcenia, oceny programu studiów, stosowanych form kształcenia i metod ich weryfikacji i oceniania, a także ocenę nakładu pracy własnej studenta, materiałów dydaktycznych oraz infrastruktury dydaktycznej. Analiza wyników egzaminów (struktura ocen), oceny prac etapowych, dyplomowych, praktyk, a także semestralna analiza odsiewu studentów, semestralna analiza oceny nauczycieli akademickich i zajęć dydaktycznych dokonywana przez studentów stanowi materiał analityczny dla władz Wydziału. Materiał ten pozwala Władzom Wydziału na podjęcie skutecznych działań o charakterze doskonalącym lub - w zależności od stwierdzonych uchybień - naprawczym.

Analiza działań, o których mowa, dokonana w czasie wizytacji wskazała, iż w wyniku monitorowania i okresowych przeglądów programów kształcenia na wniosek interesariuszy wewnętrznych ocenianego kierunku studiów podjęto następujące działania doskonalące:

1. W kartach przedmiotów *Bankowość oraz Finanse Publiczne* wprowadzono jako element zaliczenia ćwiczeń opracowanie zleconych tematów prac przez grupy studentów, a następnie przeprowadzenie prezentacji na zajęciach. Zaktualizowano również literaturę uzupełniającą w kartach przedmiotów: *Ubezpieczenia, Finanse publiczne, Bankowość*.
2. W celu zwiększenia aktywności studentów na zajęciach i rozwinięcia u nich kompetencji społecznych, w tym umiejętności pracy w grupie – na wniosek Kierunkowej Komisji ds. Jakości Kształcenia – zdecydowano o wprowadzeniu w wybranych przedmiotach nauczania prac projektowych oraz prezentacji materiałów opracowanych w grupie.
3. Podpisano umowy i udostępniono studentom od roku akademickiego 2015/2016 hasła do księgozbioru *IBUK Libra* dysponującego ponad 5000 książek w wersji on-line. Student za pośrednictwem Internetu w dowolnym momencie może korzystać z dostępnych na platformie *IBUK Libra* publikacji bez konieczności wychodzenia z domu. Biblioteka zapewnia studentom również dostęp do baz danych *EBSCO*, które udostępniają 15 tys. tytułów czasopism.
4. Umożliwiono studentom spotkania i dyskusję z przedstawicielami sektora finansów, np.: poprzez organizację wykładów otwartych dla studentów takich jak *Rada Polityki Pieniężnej bez tajemnic – doświadczenia członka najważniejszego organu Narodowego Banku Polskiego*.

5. W wyniku prac KKJK – uwzględniając zapotrzebowanie rynku pracy - opracowano program kształcenia dla specjalności *Rachunkowość małych i średnich przedsiębiorstw*. Specjalność została wprowadzona do oferty Uczelni od roku akademickiego 2015/2016. Program specjalności obejmuje zajęcia z oprogramowaniem udostępnianym w ramach programu „Sage dla Edukacji”. Do dyspozycji studentów są programy: Księgowość plus, Finanse i Księgowość, Analizy finansowe, Kady i Płace, Środki trwałe, Handel, Handel Start, E-Box Symfonia.
6. Podjęto decyzję o rozszerzeniu możliwości udziału studentów w życiu naukowym, m. in. poprzez organizację np. Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej na temat „*Finanse i rachunkowość w obliczu wyzwań współczesnej gospodarki rynkowej*”. Konferencja odbyła się pod patronatem Stowarzyszenia Księgowych w Polsce Oddział Okręgowy w Katowicach oraz Regionalnego Oddziału Krajowej Izby Biegłych Rewidentów w Katowicach, przy aktywnym udziale przedstawiciele środowisk akademickich oraz praktyków.
7. Wprowadzono od roku akademickiego 2016/2017 do planu studiów nowy rodzaj zajęć, tj. zajęcia warsztatowe, które mają zwiększyć przygotowanie praktyczne studenta do podjęcia pracy w działach księgowo-finansowych.
8. Podjęto decyzję o powierzeniu prowadzenia wykładów praktykom dysponującym udokumentowanym, bogatym doświadczeniem praktycznym z zakresu prowadzonych przedmiotów nauczania.

Poza interesariuszami wewnętrznymi znaczącą rolę w formułowaniu i ocenie treści programowych z punktu widzenia potrzeb rynku pracy odgrywają interesariusze zewnętrzni, tj. przedstawiciele absolwentów, sektora przedsiębiorstw oraz instytucji publicznych. Głównym zadaniem interesariuszy zewnętrznych jest zbliżenie środowiska nauki i praktyki gospodarczej oraz jest dostosowanie programów kształcenia do potrzeb rynku pracy.

Interesariusze wewnętrzni zapraszani są na posiedzenia Wydziałowej i Kierunkowej Komisji ds. Jakości Kształcenia, Rady Wydziału, natomiast przedstawiciele pracodawców zasiadają w Radzie Patronackiej GWSH, powołanej wspólnie dla wszystkich jednostek. Sugestie interesariuszy zewnętrznych wykorzystywane są w podejmowaniu tematyki prac dyplomowych, organizacji praktyk studenckich, a także modyfikacji metod kształcenia. Oprócz klasycznego wsparcia w zakresie opiniowania programów i efektów kształcenia Członkowie Rady biorą czynny udział w corocznej konferencji z zakresu finansów i rachunkowości pt. „*Finanse i Rachunkowość w teorii i praktyce*”, w której uczestniczą przedstawiciele środowisk akademickich, młodzi naukowcy jak i studenci. W bieżącym roku akademickim konferencja miała tytuł *Finanse i rachunkowość w obliczu wyzwań współczesnej gospodarki rynkowej*. W Członkowie Rady Patronackiej biorą również udział jako prelegenci w otwartych wykładach np. *Rada Polityki Pieniężnej bez tajemnic – doświadczenia członka najważniejszego organu Narodowego Banku Polskiego*.

Ponadto Wydział zatrudnia również do prowadzenia zajęć dydaktycznych wynikających z programu kształcenia doświadczonych praktyków na okres semestru lub roku akademickiego.

Można zatem stwierdzić, iż przedstawiciele interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych stanowią istotny głos doradczy dla ciał odpowiedzialnych za podejmowania kluczowych decyzji w procesie projektowania, monitorowania i realizacji programów i efektów kształcenia.

Na Wydziale dokonywany jest również systematycznie proces monitorowania struktury ocen, który przyczynia się do stałej poprawy jakości procesu dydaktycznego oraz weryfikacji treści i efektów kształcenia. Przeprowadzany jest on poprzez analizę ocen prac etapowych, zaliczeniowych, egzaminacyjnych w trakcie studiów, ocenę praktyk oraz ocenę procesu dyplomowania. Brane są pod uwagę mierniki ilościowe i jakościowe np. współczynniki pozytywnych zaliczeń w pierwszym terminie, odsetek studentów z zaliczeniem warunkowym,

procent studentów niekończących studiów, struktura ocen uzyskiwanych na egzaminie dyplomowym. W przypadku znacznego odsetka ocen niedostatecznych stosuje się mierniki jakościowe np. wprowadza się dodatkowe hospitacje zajęć, rozmowy z nauczycielami akademickimi czy też weryfikuje się treści kształcenia dostosowując je do poziomu danej grupy studenckiej.

Monitorowanie struktury ocen doprowadziło m.in. do zmiany formy weryfikacji efektów kształcenia (np. w miejsce wykładu wprowadzono ćwiczenia konwersatoryjne w celu większej aktywizacji studentów na zajęciach), uszczegółowienie procedur dyplomowania (np. rozszerzenie listy pytań, uaktualnienie literatury).

Biorąc powyższe pod uwagę można stwierdzić, iż rekonstrukcja zmian doskonalących programy kształcenia odbywa się cyklicznie na wniosek zarówno interesariuszy wewnętrznych, jak i zewnętrznych. Zdecydowana większość proponowanych zmian jest uwzględniana i monitorowana, a ich efekty weryfikowane na bieżąco, co potwierdzają protokoły z posiedzeń organów Wydziału.

Przedstawiciele samorządu studenckiego reprezentują głos studentów w posiedzeniach Kierunkowej Komisji ds. Jakości Kształcenia i Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia. Kierunkowa Komisja ds. Jakości Kształcenia zajmuje się analizą programu kształcenia, kart przedmiotów, oceną kadry akademickiej i proponuje zmiany w wyniku przeprowadzonej analizy. Wydziałowa Komisja ds. Jakości Kształcenia analizuje programy studiów i wsparcie w procesie kształcenia w kontekście całego Wydziału i formułuje wnioski w tym zakresie. Podsumowaniem wniosków z przeprowadzonych badań oraz analiz i sformułowaniem zaleceń zajmuje się Uczelniana Komisja ds. Jakości Kształcenia. W każdym z wyżej wymienionych gremiów studenci mają kilku swoich przedstawicieli i aktywnie angażują się w ich pracę. Proponują swoje zmiany i opiniują rzetelnie te przedstawione przez Władze Wydziału. Podczas toku studiów studenci dwa razy biorą udział w badaniu ankietowym w zakresie wsparcia w osiąganiu efektów kształcenia, czyli w badaniu satysfakcji ze studiowania. Formularze ankietowe studenci wypełniają na 3 lub 4 semestrze oraz na zakończenie studiów. Dodatkowo mogą tam wpisać swoje własne uwagi, które dotyczą również programu i planu studiów. Na podstawie uwag studentów wprowadzono takie zmiany w programach studiów jak projekty grupowe w ramach przedmiotu bankowość i finanse oraz utworzono nową specjalność rachunkowość małych i średnich przedsiębiorstw. Studenci pozytywnie wypowiedzieli się na temat takich form zbierania od nich opinii.

3.2

Publiczny dostęp do informacji jest zapewniany przez stronę internetową Uczelni (<http://gwsh.pl>) oraz wewnętrzny system *eHMS* (Wirtualny dziekanat). Strona internetowa Wydziału udostępnia także informacje dotyczące zasad rekrutacji oraz możliwości dalszego kształcenia (m.in. studiów podyplomowych, seminariów doktorskich) i zatrudnienia absolwentów (www.biurokarier.gwsh.pl).

Na Wydziale pieczę nad prawidłowym funkcjonowaniem systemów informatycznych sprawuje jednostka ogólnouczelniana – dział informatyczny, natomiast dział promocji administruje domeną uczelnianą oraz profilami uczelni w mediach społecznościowych, odpowiadając za umieszczane tam treści pod kątem marketingowym. Nad stroną internetową opiekę merytoryczną nad poszczególnymi kierunkami sprawuje Prodziekan ds. danego kierunku studiów, do zadań którego należy m.in. aktualizacja informacji dot. programu kształcenia.

Za treści zamieszczane na poszczególnych podstronach odpowiadają poszczególne działy uczelni, które zajmują się zamieszczaniem i aktualizacją informacji na temat współpracy z zagranicą, oferty zajęć dla studentów obcokrajowców, oferty dydaktycznej Wydziału (seminaria, specjalności, plany i programy studiów, rozkłady zajęć, konsultacje wykładowców,

oferta rekrutacyjna). Informacje dotyczące spraw studenckich zamieszcza i uaktualnia na stronie Centrum Organizacji Kształcenia. Nadzór merytoryczny nad całością sprawuje Dziekan Wydziału.

Formą publicznego dostępu do informacji są profile uczelni na portalach społecznościowych, np. Twitter, Facebook, Linked In, Goldenline, które docierają zarówno do aktualnych, jak i przyszłych studentów.

Studenci ocenianego kierunku mają dostęp do elektronicznej informacji (*eHMS*) w zakresie oferty kształcenia, wykładów do wyboru, specjalności, seminariów, zasad zaliczania i sesji egzaminacyjnej, elektronicznych baz danych czasopism oraz pomocy materialnej i socjalnej.

Na stronie internetowej Jednostki znajdują się kompleksowe i syntetyczne informacje na temat procesu kształcenia opisy kierunków, zasady procesu dyplomowania, zasady rekrutacji. Na stronie jednostki znajdują się ogólne opisy programu kształcenia, co umożliwia studentom zapoznanie się z treściami realizowanymi na zajęciach w danym przedmiocie i kandydatom na studia z całym programem kształcenia. Studenci natomiast poinformowali, że sylabusy udostępniają prowadzący i są również dostępne na portalu Wirtualny Dziekanat po zalogowaniu się. Wyniki z przeprowadzanych badań wśród studentów są jedynie omawiane na posiedzeniach Komisji Kierunkowej i Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia i nie są one udostępniane studentom, a chcieliby dowiedzieć się, jakie działania naprawcze są podejmowane w związku z ich uwagami.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Wydział Zarządzania określił i wdrożył zasady (procedury) projektowania i zatwierdzania programów kształcenia. Prowadzi na kierunku *finanse i rachunkowość* monitorowanie i okresowe (roczne) przeglądy programów kształcenia z udziałem interesariuszy wewnętrznych (studentów i nauczycieli akademickich) i zewnętrznych (przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego). Systematyczna analiza tego procesu oraz systematyczna ocena osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów kształcenia prowadzi do doskonalenia jakości kształcenia na ocenianym kierunku, również z uwzględnieniem zapotrzebowania rynku pracy.

Wydział zapewnia również publiczny dostęp do pełnych i aktualnych informacji o programach kształcenia oraz bieżącej realizacji procesu kształcenia, tj. zakładanych efektach kształcenia, organizacji i procedurach dotyczących toku studiów dla wszystkich grup interesariuszy. Zapewnia również dostęp do warunków rekrutacji dla kandydatów na studia.

Dobre praktyki

Brak

Zalecenia

Wskazane byłoby uzupełnienie w stosowanych dotychczas procedurach sposobu badania skuteczności procedur postępowania związanych z monitorowaniem oraz okresowym przeglądem programów kształcenia.

Kryterium 4. Kadra prowadząca proces kształcenia

- 4.1. Liczba, dorobek naukowy/artystyczny oraz kompetencje dydaktyczne kadry
- 4.2. Obsada zajęć dydaktycznych
- 4.3. Rozwój i doskonalenie kadry

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4

4.1.

Na Wydziale Zarządzania GWSH w Katowicach zajęcia na kierunku finanse i rachunkowość prowadzi 30 osób w tym 15, dla których Uczelnia stanowi podstawowe miejsce zatrudnienia. Wśród kadry znajduje się 9 samodzielnych nauczycieli akademickich w tym 3 osoby reprezentujące dyscyplinę finanse, 3 osoby dyscyplinę ekonomia i po jednej osobie reprezentującej dyscypliny: nauki o zarządzaniu, matematyka i prawo, 14 doktorów, w tym 7 reprezentujących dyscyplinę ekonomia, 4 dyscyplinę finanse i po jednym nauki o zarządzaniu, prawo i socjologię. W grupie 7 magistrów prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku, większość to praktycy czynni zawodowo, posiadający wyspecjalizowane umiejętności z zakresu rachunkowości, finansów, zarządzania finansami oraz prawa finansowego, a także 3 lektorzy języka angielskiego.

Analiza dorobku naukowego kadry prowadzącej zajęcia na ocenianym kierunku pozwala uznać iż specjalizacja naukowa kadry jest zgodna z potrzebami dydaktycznymi kierunku finanse i rachunkowość i skoncentrowana jest na zagadnieniach z zakresu finansów, w tym finansów przedsiębiorstw, rynków finansowych, instrumentów finansowych, rachunkowości, podstaw ekonomii i prawa jak i metod matematyczno-statystycznych. Uczelnia do minimum kadrowego kierunku finanse i rachunkowość - studia I stopnia przedstawiła 9 osób (w tym 5 samodzielnych nauczycieli akademickich i 4 doktorów), z których 6 posiada dorobek naukowy w dyscyplinie finanse i 3 w dyscyplinie ekonomia. Ponieważ uczelnia wskazała jako dyscypliny, do których odnoszą się efekty kształcenia dyscyplinę finanse to osoby z dorobkiem w dyscyplinie ekonomia nie mogły być zaliczone do minimum. Członkowie Zespołu oceniającego po analizie efektów kształcenia zasugerowali zmiany we wskazaniu dyscyplin uznając za zasadne wprowadzenie dyscypliny ekonomia i prawo, które stanowią w treściach i efektach kształcenia odpowiednio 15 i 10 % ECTS zaś finanse 75 %. Uczelnia natychmiast zareagowała na uwagi ZOPKA i nadesłała natychmiast po wizytacji Uchwałę Senatu wskazującą na trzy dyscypliny, do których odnoszą się zakładane efekty kształcenia to jest: finanse, ekonomia i prawo. Zespół oceniający do minimum kadrowego zaliczył wszystkie wskazane przez uczelnię osoby, bowiem posiadają dorobek naukowy zapewniający realizację programu studiów a należący do jednej z dyscyplin naukowych, do których odnoszą się zakładane efekty kształcenia. Osoby tworzące minimum kadrowe mają dorobek naukowy w zakresie finansów przedsiębiorstw, zarządzania finansami, rynków finansowych, zastosowania metod statystyczno-ekonometrycznych w ekonomii i finansach, rozwoju gospodarczego. Ważnym elementem dorobku kadry są monografie i podręczniki związane z ocenianym kierunkiem, jako przykładowe można wskazać: Strategie finansowe przedsiębiorstwa wobec zmian na rynku kapitałowym -Warszawa CeDeWu, 2016, Instrumenty i transakcje rynku finansowego w zarządzaniu finansami i rachunkowości. GWSH, Katowice 2015, Sprawozdawczość finansowa w zadaniach. GWSH, Katowice 2014., Zbiór zadań z rachunkowości finansowej II wydanie poszerzone. GWSH, Katowice, 2016.

Przeważająca część nauczycieli akademickich to osoby z wieloletnim doświadczeniem dydaktycznym, zatrudnione na uczelni lub współpracujące z uczelnią od kilkunastu lat lub też prowadzące zajęcia dydaktyczne na innych uczelniach regionu. Znaczna część kadry jest przygotowana do prowadzenia zajęć w języku angielskim. Uczelnia przeprowadziła szkolenie kadry w zakresie prowadzenia zajęć metodami kształcenia na odległość

4.2.

Obsada zajęć na kierunku finanse i rachunkowość zachowuje zasadę zgodności dorobku naukowego z zakresem prowadzonego przedmiotu. Zajęcia związane z określoną dyscypliną powierzane są osobom, których dorobek naukowy mieści się w zakresie dyscypliny, z której wywodzi się dany przedmiot. W jednym tylko przypadku osoba prowadząca przedmiot finanse publiczne wprawdzie posiada dorobek w dyscyplinie finanse ale wyraźnie zorientowany na

finanse przedsiębiorstw nie posiada dorobku w zakresie finansów publicznych. Zajęcia specjalistyczne prowadzą osoby z doświadczeniem zawodowym zgodnym z opisem efektów kształcenia w zakresie umiejętności, które są na ogół czynne zawodowe i są zatrudnione na stanowiskach są to audytorów, rewidentów, księgowych.

4.3.

Uczelnia prowadzi systemową politykę kadrową sprzyjającą rozwojowi kadry co pozwoliło na uzyskanie przez Wydział Zarządzania w roku 2016 uprawnień do habilitowania w dyscyplinie nauki o zarządzaniu. Polityka kadrowa przy doborze kadry do prowadzenia danego kierunku uwzględnia z jednej strony potrzeby dydaktyczne kierunku a z drugiej kwalifikacje naukowe kadr. Zespół oceniający stwierdza, iż dobór kadry dla realizacji procesu kształcenia na kierunku finanse i rachunkowość jest właściwy a podstawą tego doboru jest dorobek naukowy i dydaktyczny oraz specjalizacja naukowa nauczycieli akademickich a także potrzeby rozwojowe kierunku. Ponadto pozyskiwani są praktycy z doświadczeniem zawodowym zdobytym poza uczelnią, którym powierzane są zajęcia z przedmiotów o charakterze praktycznym czy też specjalizacyjne.

Prowadzona jest kompleksowa ocena kadry akademickiej oparta na:

- hospitacjach zajęć prowadzonych przez Prodziekana ds. kierunku studiów lub wskazanego przez niego nauczyciela akademickiego. W czasie zajęć ocenie podlega merytoryczna zawartość realizowanego tematu, sposób prowadzenia zajęć, wykorzystanie materiałów dydaktycznych i sprzętu audio-wizualnego oraz aktywizacja studentów w czasie zajęć. Wnioski z hospitacji są przekazywane do wiadomości prowadzącym zajęcia. Podczas wizytacji przedstawiono do wglądu arkusze hospitacji.

- ocenie okresowej nauczyciela akademickiego (przeprowadzanej co dwa lata), Wypełniany arkusz samooceny pozwala ocenić aktywność dydaktyczną, naukową i organizacyjną nauczyciela akademickiego. W ocenie dydaktycznej uwzględnia się: przygotowanie programów kształcenia, przygotowanie i prowadzenie zajęć w języku obcym, opracowanie programów komputerowych, podnoszenie kwalifikacji zawodowych i pedagogicznych, opieka nad pracami licencjackimi

- prowadzonych raz w semestrze, w formie elektronicznej badań ankietowych wśród studentów, które pozwalają określić jak studenci kierunku oceniają pracę nauczyciela akademickiego uwzględniając sposób prowadzenia zajęć, umiejętność przekazywania wiedzy, określenie wymagań do uzyskania pozytywnej oceny z przedmiotu, stopień realizacji programu nauczania, stosunek do studentów i umiejętność zainteresowania studentów tematyką zajęć.

Ocenę kadry dydaktycznej Uczelni przeprowadza Komisja Oceny Nauczycieli Akademickich. Podczas wizytacji przedstawiono do wglądu Raport Komisji oceny Nauczycieli Akademickich z przeprowadzonych badań ankietowych. Ocenie podlegają wszyscy pracownicy naukowo-dydaktyczni i dydaktyczni zatrudnieni w Uczelni, jak również osoby prowadzące zajęcia na podstawie umów cywilno-prawnych. Wyniki pracy Komisji Oceny Nauczycieli Akademickich przekazywane są Prodziekanom ds. kierunków studiów w celu sprawowania bieżącej kontroli nad jakością zajęć dydaktycznych, wykorzystania tych opinii do doskonalenia procesu kształcenia, oraz w celu poinformowania nauczycieli akademickich o uzyskanej przez nich ocenie. Ponadto Prodziekani analizują wyniki oceny nauczycieli akademickich wśród studentów na spotkaniach Kierunkowych Komisji ds. Jakości Kształcenia. Roczny raport z oceny nauczycieli akademickich Komisja Oceny Nauczycieli Akademickich przekazuje Uczelnianej Komisji ds. Jakości Kształcenia. Rozmowa ZOPKA z Rektorem Uczelni pozwala ustalić, iż wyniki oceny okresowej w tym opinie studentów były w sporadycznych okolicznościach powodem zakończenia współpracy z nauczycielem akademickim.

Stwierdzić też należy, iż uczelnia wspomaga kadre w ich rozwoju, w szczególności:

zapewnia i finansuje pracownikom udział w krajowych i zagranicznych konferencjach naukowych, programach międzynarodowych jak Erasmus +. finansuje projekty naukowo – badawcze realizowane przez pracowników, organizuje szkolenia wspomagające kompetencje dydaktyczne (np. zastosowanie w dydaktyce najnowszych osiągnięć audiowizualnych, nowoczesne metody dydaktyczne – e-learning, emisja głosu, metody przeciwdziałania stresowi itp.), finansuje kursy i szkolenia zewnętrzne podnoszące poziom kwalifikacji zawodowych pracowników naukowo – dydaktycznych, finansuje wydawnictwa GWSH t/j/monografie, artykuły, podręczniki, otacza opieką młodych pracowników naukowym poprzez umożliwiając kontakty w znalezieniu promotorów ich prac doktorskich, udziela płatnych urlopów naukowych pracownikom przygotowującym rozprawę doktorską, refinansuje przewody doktorskie i habilitacyjne.

Hospitacje obejmują wszystkich pracowników prowadzących zajęcia na kierunku przy czym każdy pracownik jest przynajmniej hospitowany raz na dwa lata. Podczas wizytacji udostępniono Zespołowi Oceniającemu stosowną dokumentację dotyczącą procesu hospitacji. Wyniki hospitacji nie notowały niczego niepokojącego. W przypadku znaczących uwag krytycznych dziekan powtarza hospitacje w zadanym okresie.. Spotkanie z kadrami koncertowało się na dyskusji wokół ewentualnej zmiany profilu kształcenia na kierunku finanse i rachunkowość prowadzonego na Wydziale Zamiejscowym w Żorach a także ocenie rozwoju kierunku.

Oceny nauczycieli akademickich studenci dokonywali przez uczelniany portal Wirtualny Dziekanat. Natomiast z uwagi na zbyt niski próg odpowiedzi Jednostka kolejną edycję badania, czyli od tego roku akademickiego, przeprowadziła w wersji papierowej po zakończeniu zajęć, co studenci oceniają pozytywnie. W kwestionariuszach ankietowych studenci oceniają takie aspekty jak stopień przygotowania do zajęć, rzetelność prowadzonych zajęć, realizacja przewidzianego programu, umiejętność przekazywania wiedzy, podejście prowadzącego oraz dostępność prowadzącego podczas godzin konsultacji. Niestety studenci nie mogą wpisać swoich uwag w kwestionariuszu, co w ich opinii mogłoby to bardziej miarodajnie przekazać informacje o ocenianym prowadzącym. Ankietyzacja odbywa się co semestr, a jej wyniki są opracowywane przez WKdsJK, a następnie są prezentowane na posiedzeniach Rady Wydziału. Ogólne raporty z ankietyzacji nie są przekazywane do wiadomości studentów, co oceniają negatywnie, gdyż chcieliby znać odpowiedź Władz Wydziału na przekazane przez nich uwagi.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Kadra prowadząca zajęcia na ocenianym kierunku posiada dorobek naukowy, w prowadzeniu badań naukowych oraz doświadczenie dydaktyczne odpowiadające potrzebom kierunku finanse i rachunkowość. Minimum kadrowe dla kierunku finanse i rachunkowość jest spełnione. Obsada zajęć poza jednym przedmiotem nie budzi zastrzeżeń. Uczelnia wspomaga kadrę w rozwoju naukowym poprzez finansowanie kontaktów ze środowiskiem akademickim, publikacji, przewodów awansowych. Ocena kadry bazuje na ocenie okresowej, hospitacjach i opiniach studentów. Dobór kadry uwzględnia potrzeby ocenianego kierunku i kwalifikacje naukowe nauczycieli akademickich oraz dorobek dydaktyczny.

W Jednostce jest prowadzona ocena nauczycieli akademickich, natomiast wyniki ankietyzacji nie są przekazywane studentom do wiadomości. Jako mocną stroną należy wskazać podjęcie działań korygujących mających na celu zwiększenie liczby odpowiedzi w badaniu ankietowym przez zmianę formy udziału z elektronicznej na papierową.

Zalecenia

- w przypadku powierzania zajęć wyspecjalizowanych np. specjalnościowych osobom z doświadczeniem zawodowym należy preferować warsztatowe, laboratoryjne formy zajęć - rozwijanie szkoleń z zakresu metod i technik kształcenia na odległość

- wykorzystywanie opinii z procesu ankietowania i hospitacji w polityce kadrowej
- należy zadbać o powierzenie zajęć z finansów publicznych osobie posiadającej dorobek naukowy z tego zakresu,
- zaleca się podjęcie działań mających na celu upowszechnianie informacji o wynikach przeprowadzonych badań opinii studentów na temat nauczycieli akademickich.

Kryterium 5. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w procesie kształcenia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5

Uczelnia dąży do zintegrowania się tak z bliższym, jak też dalszym otoczeniem gospodarczym i naukowym. Efektem tych dążeń są liczne kontakty z różnymi instytucjami przerażające się w wielu przypadkach w trwałą współpracę. Dotyczy ona w szczególności organizacji praktyk studenckich. Uczelnia ma zawartych ponad 100 umów dotyczących wielu form współpracy. Umowy te głównie dotyczą realizacji praktyk studenckich, organizacji wspólnych konferencji naukowych, prowadzenia wykładów i warsztatów przez praktyków.

Opracowany w GWSH program kształcenia na kierunku *Finanse i rachunkowość* podlega cyklicznym konsultacjom z interesariuszami wewnętrznymi i zewnętrznymi. Konsultacje z interesariuszami wewnętrznymi prowadzone są w sposób ciągły w ramach funkcjonującego w Uczelni WSZJK. Konsultacje z interesariuszami zewnętrznymi prowadzone są za pośrednictwem Prodziekana ds. kierunku studiów, który dostarcza program kształcenia na kierunku *Finanse i rachunkowość* instytucjom zewnętrznym, posiadającym w swojej strukturze działy lub stanowiska finansowo-księgowo, z prośbą o wyrażenie opinii. Po przeprowadzeniu analizy interesariusze zewnętrzni dokonują oceny programu i proponują zmiany, które z ich punktu widzenia będą korzystne dla absolwentów kierunku *Finanse i rachunkowość*.

Kolejną formą współpracy z interesariuszami zewnętrznymi są studenckie praktyki zawodowe. Praktyki odbywają się na podstawie porozumienia między Uczelnią a „jednostką przyjmującą”. Niezależnie od listy przedsiębiorstw, którą dysponuje uczelnia w zakresie miejsc, do których studenci mogą być skierowani na praktyki zawodowe, student może również wybrać miejsce praktyki samodzielnie, uwzględniając uregulowania zatwierdzone w Regulaminie praktyk oraz zakres merytoryczny praktyk określony w karcie przedmiotu.

GWSH stwarza studentom i nauczycielom akademickim możliwości kontaktów ze środowiskiem akademickim i otoczeniem społecznym m. in. poprzez organizację konferencji naukowych. W roku akademickim 2016/2017 Katedra Finansów i Rachunkowości GWSH zorganizowała konferencję naukową w ramach cyklu „Finanse i Rachunkowość w teorii i praktyce”, w której uczestniczyli przedstawiciele środowisk akademickich, młodzi naukowcy jak i studenci.

W czasie spotkania ZO PKA z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego wskazano, że należy aktywizować kontakty z firmami, w szczególności w prowadzeniu części zajęć o charakterze praktycznym i warsztatowym.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Współpraca z otoczeniem dotyczy w szczególności organizacji praktyk studenckich. W pozostałych aspektach należy uaktywnić kontakty z interesariuszami zewnętrznymi.

Dobre praktyki

brak

Zalecenia

Intensyfikacja kontaktów z interesariuszami zewnętrznymi.

Kryterium 6. Umiejdzynarodowienie procesu kształcenia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6

Górnośląska Wyższa Szkoła Handlowa im. W. Korfańtego od wielu lat uczestniczy w wymianie międzynarodowej tj. unijnym Programie Erasmus+ – wymiany studentów i pracowników, uczelnianym programie mobilności studenckiej „Exchange My World” – obejmującym przyjazdy studentów zagranicznych na część studiów do GWSH.

GWSH jest członkiem również różnych organizacji zagranicznych, w tym między innymi: World Tourism Organisation (UNWTO) The Leading Hotel Schools in Europe – EURHODIP, European Council for Business Education – ECBE. Spotkanie członków Zespołu oceniającego z władzami uczelni oraz osobami odpowiedzialnymi za współpracę międzynarodową pozwala ustalić, iż nauczyciele akademicy prowadzący zajęcia na kierunku finanse i rachunkowość są w bardzo skromnym stopniu zaangażowani w proces wymiany międzynarodowej. I tak w ramach Programu Erasmus +, w roku 2016 jedna osoba prowadziła zajęcia na uczelni w Kolding - Dania, w Wilnie – Litwa. Uczelnia oferuje kształcenie w językach obcych w tym dla studentów zagranicznych. Oferta przedmiotów do wyboru w języku obcym z zakresu finansów i rachunkowości obejmuje takie przedmioty jak: *Capital Investment Planning, Company's Finance*, na których uczestniczy od 12 -19 studentów, Fundamentals of Finance zaplanowany moduł na rok akademicki 2017/2018. Studenci kierunku finanse i rachunkowość mają w programie studiów język obcy (angielski lub niemiecki do wyboru) przez 4 semestry a przez dwa semestry język obcy specjalistyczny. Organizowane są także wykłady otwarte, w których uczestniczą goście z zagranicy.

Jednostka stwarza warunki do umiejdzynarodowienia procesu kształcenia przez lektorat z kilku języków obcych oraz możliwość udziału w programie Erasmus+. Wszelkie informacje o tym programie wymiany, kraje, do których można się udać na wymianę, zasady rekrutacji oraz wymagane dokumenty są dostępne na stronie internetowej. Ponadto prowadzone są działania promujące udział w wymianach przez spotkania informacyjne. Studenci w procesie ubiegania się o udział w wymianie mogą liczyć na wsparcie Działu Współpracy z Zagranicą, który pomaga w kompletowaniu dokumentacji i tworzeniu programów semestru, na które student ma wyjechać. Dotychczas w wymianie nie wziął udział żaden student, gdyż większość studentów jest pracująca i nie jest zainteresowana taką formą aktywności.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Stopień umiejdzynarodowienia kształcenia na kierunku finanse i rachunkowość jest skromny. Studenci mają w programie studiów język obcy (angielski lub niemiecki w tym język specjalistyczny). Oferta przedmiotów do wyboru w języku obcym z zakresu finansów i rachunkowości obejmuje takie przedmioty jak: *Capital Investment Planning, Company's Finance* oraz Fundamentals of Finance zaplanowany moduł na rok akademicki 2017/2018. W ramach Programu Erasmus +, w roku 2016 jedna osoba prowadziła zajęcia na uczelni w Kolding- Dania, w Wilnie – Litwa.

Jednostka dąży do umiejdzynarodowienia kierunku przez realizację lektoratu oraz możliwość udziału w programie Erasmus+. Są prowadzone spotkania promujące udział w wymianie zagranicznej.

Dobre praktyki

brak

Zalecenia

-podjąć działania inicjujące współpracę z uczelniami przygranicznymi w celu realizowania wspólnych projektów dydaktycznych

-wprowadzenie do programu kształcenia przynajmniej jednego przedmiotu jako obowiązkowego prowadzonego i weryfikowanego w języku obcym

Kryterium 7. Infrastruktura wykorzystywana w procesie kształcenia

7.1. Infrastruktura dydaktyczna i naukowa

7.2. Zasoby biblioteczne, informacyjne oraz edukacyjne

7.3. Rozwój i doskonalenie infrastruktury

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7

7.1.

Infrastruktura dydaktyczna GWSH obejmuje cztery budynki w których znajduje się 15 sal wykładowych o łącznej liczbie miejsc 1729, 54 sale ćwiczeniowe o łącznej liczbie miejsc 1464, siedem laboratoriów badawczych i komputerowych o łącznej liczbie miejsc 188, ze 130 stacjami roboczymi z dostępem do Internetu, 25 sal specjalistycznych o łącznej liczbie miejsc 600, oraz sala gimnastyczna i siłownia.

Wszystkie sale wykładowe oraz sale ćwiczeniowe, poza standardowym wyposażeniem posiadają rzutniki pisma oraz - w przypadku niektórych sal wykładowych - odpowiednie nagłośnienie. Wszystkie a więc 15 znajdujących się w budynkach Uczelni sal wykładowych wyposażonych jest w nowoczesną aparaturę audiowizualną, a 10 z nich posiada klimatyzację.

Aktualnie Uczelnia wdraża platformę e-learningową firmy 4system sp. z o.o. –jako wspomagającą proces dydaktyczny, w kształceniu w systemie e-learning. Platforma ta zgodna jest ze standardem SCORM 1.2/1,3 /2004. Studenci mają swoje indywidualne tzw. ścieżki szkoleniowe w ramach, których mają dostęp do materiałów multimedialnych tzw. kursów, materiałów tekstowych, grupowych forów dyskusyjnych, testów itd. aktywność każdego studenta jest monitorowana przez dydaktyków i archiwizowana. Dydaktyczne materiały multimedialne i interaktywne tworzone są również w standardzie SCORM 1.3 poprzez narzędzia do authoringu, w tym WBT Express Linqua firmy 4system sp. z o.o. Jednocześnie cały proces komunikacyjny pomiędzy studentami i dydaktykami wspierany jest przez Chmurę Microsoft OFFICE 365 wdrożonej na całej uczelni.

Uczelnia posiada zainstalowane na komputerach w pracowniach komputerowych programy specjalistyczne wykorzystywane w kilku przedmiotach programu kierunku finanse i rachunkowość tj.

- SAGE Symfonia Finanse i księgowość – oprogramowanie stanowiące wsparcie w prowadzeniu pełnej księgowości
- SAGE Symfonia Kadry i płace – oprogramowanie wspomagające zarządzanie płacami oraz danymi kadrowymi pracowników w małych i średnich firmach
- SAGE Symfonia E-deklaracje – oprogramowanie wspomagające proces składania deklaracji podatkowych
- SAGE Symfonia Handel Sprzedaż i Magazyn – oprogramowanie ułatwiające prowadzenie działań zakupowych, sprzedażowych oraz zarządzanie magazynem

Uczelnia posiada infrastrukturę w pełni dostosowaną do potrzeb studentów niepełnosprawnych, to jest podjazdy oraz zmodernizowane wejścia dla osób poruszających się na wózkach prowadzące do wszystkich budynków, windy w trzech budynkach Uczelni przystosowane do przewozu studentów niepełnosprawnych, szerokie przejścia w budynkach, osobne, odpowiednio przystosowane toalety.

Uczelnia dysponuje też sprzętem dla studentów z niepełnosprawnością wzroku, słuchu oraz z dysfunkcjami narządu ruchu, oferując wypożyczenie przenośnych urządzeń, w tym elektronicznych, takich jak: laptopy obsługujące programy udźwiękawiające, programy

ubrajlawiające (programowy syntezytor mowy) oraz programy przetwarzające mowę na słowo pisane, a także programy powiększające i programy odczytujące tekst głosami ludzkimi, słuchawki sprzętu telewizyjnego i audiowizualnego, powiększalniki kieszonkowe nowej generacji, przenośne skanery klasy A4, dyktafony, pionizatory aktywne, nawigacje dla osób niewidomych lub niedowidzących. Osoby z dysfunkcją narządu wzroku mogą również korzystać z przygotowanych stanowisk komputerowych wyposażonych w specjalistyczny sprzęt. GWSH jest w trakcie uruchamiania usługi asystenta niepełnosprawnego i usługi tłumacza języka migowego oraz organizowania wyjazdów rehabilitacyjno – integracyjnych dla niepełnosprawnych studentów.

Studenci obecni na spotkaniu z ZO PKA wyrazili pozytywną opinię nt. infrastruktury dydaktycznej i naukowej jednostki. W ich opinii liczba, powierzchnia i wyposażenie sal dydaktycznych są odpowiednie. Sale są wyposażone w odpowiednie oprzyrządowanie, z którego studenci korzystają podczas zajęć. W ramach realizacji pracy dyplomowej studenci mają dostęp do sal dydaktycznych w celu realizacji badań naukowych, co oceniają pozytywnie. Sale dydaktyczne są tak umieszczone i rozplanowane, że mają do nich swobodny dostęp studenci z niepełnosprawnością. Na Wydziale Zarządzania dostępna jest bezprzewodowa sieć internetowa, do której mają zapewniony stały dostęp.

7.2.

Zbiory Biblioteki GWSH w Katowicach obejmują 64315 woluminów oraz 45 tytułów czasopism. Zbiory zawierające literaturę z zakresu nauk ekonomicznych obejmują około 2500 tytułów i 7500 woluminów zaś z zakresu kierunku finanse i rachunkowość około 1300 tytułów i 6000 woluminów. Biblioteka prenumeruje czasopisma związane z kierunkiem finanse i rachunkowość tj.: Bank, Bank i Kredyt, Doradca Podatnika, Przegląd Podatku Dochodowego, Rachunkowość, Ubezpieczenia i Prawo Pracy, Zeszyty Metodyczne Rachunkowości, Biuletyn Informacyjny. Dla Służb Ekonomiczno-Finansowych. Wizyta ZOPKA w Bibliotece i czytelnia pozwala uznać, iż zapewniony jest dostęp do literatury wskazanej w sylabusach. Rozmowa z pracownikiem biblioteki wskazuje, iż uzupełnianie zbiorów bibliotecznych dokonuje się na bieżąco a także na podstawie zamówień, które są składane przez nauczycieli na początku każdego roku akademickiego. Dla potrzeb dydaktycznych biblioteka dysponuje łącznie 2710 kasetami audio, video oraz płytami CD. Biblioteka GWSH posiada również dostęp do baz danych w tym do 15 baz i ok. 15 tys. tytułów czasopism w bazie EBSCO oraz do ponad 5000 książek w czytelnia e-booków Wydawnictwa PWN IBUK libra. Biblioteka obsługuje również studentów Wydziałów Zamiejscowych w Żorach, Bielsku-Białej, Tychach, Ostrawie i w Wiedniu. Niezależnie od posiadanych zbiorów biblioteka GWSH posiada umowy/porozumienia międzybiblioteczne z głównymi bibliotekami akademickimi w Katowicach, tj.: z Biblioteką Śląską oraz Centrum Informacji Naukowej i Biblioteką Akademicką (CINBA), a także Pedagogiczną Biblioteką Wojewódzką im. J. Lompy w Katowicach. Integralną część biblioteki GWSH, obok wypożyczalni, stanowią: czytelnia ogólna z 60 stanowiskami czytelnicznymi oraz czytelnia multimedialna w której znajduje się. 15 stanowisk komputerowych. Większość komputerów ma programy dostosowane dla czytelników niepełnosprawnych (słabowidzących i słabosłyszących). W czytelnia multimedialnej studenci mogą korzystać z programu LEX Omega – System Informacji Prawnej, Wirtualnej Biblioteki Nauki, baz EBSCO. Wizyta Zespołu oceniającego w Bibliotece w tym czytelnia pozwala zauważyć, iż studenci korzystają w czytelnia z tymboksu dla cichej nauki.. Niezależnie od wspomnianych pracowni studenci GWSH mają możliwość korzystania ze znajdującej się przy bibliotece czytelnia multimedialnej (budynek A), która dysponuje 18 stanowiskami komputerowymi.

W opinii studentów Biblioteka jest dobrze wyposażona w literaturę potrzebną do realizacji zamierzonych efektów kształcenia. Każdy student ma dostęp do źródeł

elektronicznych zarówno bezpłatnych jak i płatnych. Biblioteka jest otwarta w godzinach odpowiadających potrzebom studentów. W Bibliotece występują stanowiska komputerowe z dostępem do Internetu oraz czytelnia. Biblioteka jest w wysokim stopniu dostosowana do potrzeb osób z niepełnosprawnością, m.in. przez stanowiska komputerowe wyposażone w odpowiednie oprogramowanie i pomoc asystencką. Biblioteka posiada bogaty zbiór czasopism w zakresie wizytowanego kierunku, co studenci oceniają bardzo pozytywnie. Studenci mają możliwość zamówienia pozycji, które nie są dostępne w Bibliotece GWSH w Katowicach przez zamówienie nowego egzemplarza.

7.3.

Długoletni, bo 23 letni okres działalności uczelni wskazuje na rozwój i doskonalenie infrastruktury dydaktycznej. Dbałość o bazę dydaktyczną w tym o bibliotekę wspomaganą jest działającym w GWSH Wewnętrznym Systemem Zapewniania Jakości Kształcenia, który w swoich założeniach ma monitorowanie stanu bazy dydaktycznej oraz opinii studentów i kadry dydaktycznej o warunkach studiowania. Informacje od studentów pozyskiwane są w prowadzonym systematycznie procesie ankietowania dotyczącym oceny poziomu satysfakcji ze studiowania. Natomiast nauczyciele akademicy mogą zgłaszać swoje uwagi dotyczące rozwoju bazy dydaktycznej oraz zasobów biblioteki w czasie spotkań Kierunkowych Komisji ds. Jakości które są przekazywane Przewodniczącemu Komisji Inwentaryzacyjnej lub pracownikom Biblioteki. Z badań tych Kierunkowe Komisje ds. Jakości Kształcenia sporządzają raporty. Natomiast raport o podjętych działaniach i planach rozwoju infrastruktury opracowuje Komisja Inwentaryzacyjna. Wszystkie raporty są przekazywane do analizy i oceny Uczelnianej Komisji ds. Jakości Kształcenia. Z punktu widzenia kierunku finanse i rachunkowość zarówno zasoby biblioteczne jak i specjalistyczne oprogramowanie są dostosowane do potrzeb dydaktycznych kierunku.

Według ustalonych w Jednostce procedur studenci mogą zgłaszać swoje uwagi co do infrastruktury dydaktycznej w ankietyzacji badającej poziom satysfakcji ze studiowania. Studenci w dotychczas przeprowadzanych badaniach nie zgłosili żadnych uwag dotyczących infrastruktury.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Infrastruktura dydaktyczna w tym liczba sal i liczba miejsc jest dostosowana do potrzeb dydaktycznych kierunku finanse i rachunkowość. Uczelnia dostosowuje oprogramowanie specjalistyczne do trendów w realnym sektorze finansów. Zasoby biblioteczne zawierają literaturę wskazaną w sylabusach a także wspomagają prowadzenie badań naukowych. Baza dydaktyczna w tym czytelnia jest dostosowana do osób niepełnosprawnych. Czytelnia zapewnia studentom możliwość pracy własnej. Rozwój i doskonalenie infrastruktury jest wspomaganie przez badania opinii interesariuszy wewnętrznych. Uczelnia rozwija bazę dydaktyczną.

Dobre praktyki

brak

Zalecenia

Dalsze wzbogacanie zbiorów bibliotecznych z zakresu dyscyplin finanse, ekonomia.

Kryterium 8. Opieka nad studentami oraz wsparcie w procesie uczenia się i osiągnięcia efektów kształcenia

8.1. Skuteczność systemu opieki i wspierania oraz motywowania studentów do osiągnięcia efektów kształcenia

8.2. Rozwój i doskonalenie systemu wspierania oraz motywowania studentów

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8

8.1.

Studenci są zadowoleni z opieki dydaktycznej i naukowej. Nauczyciele akademicy są dostępni podczas konsultacji oraz za pośrednictwem poczty elektronicznej. Terminy konsultacji są dostosowane do formy i trybu studiów oraz do planu zajęć.

W Uczelni istnieje możliwość ubiegania się o Studiowanie Według Indywidualnego Programu Studiów, która jest przeznaczona dla osób szczególnie uzdolnionych oraz o Indywidualny Plan Studiów, która w szczególności jest przeznaczony dla osób z niepełnosprawnością. Procedurę ubiegania się o ww. formy indywidualizacji toku kształcenia są opisane w Regulaminie Studiów. Studenci są świadomi takich możliwości indywidualizacji studiów, natomiast nie korzystają z nich z uwagi na brak potrzeby w tym zakresie z uwagi na fakt, że oceniany kierunek jest prowadzony jedynie w formie studiów niestacjonarnych, a obecna struktura harmonogramu zajęć i roku akademickiego w zupełności odpowiada ich potrzebom i nie wymaga ten aspekt w ich opinii indywidualizacji.

W opinii studentów proces dyplomowania jest przejrzysty i zrozumiały. Studenci wyrazili opinię, że podczas realizacji pracy dyplomowej, współpraca i wsparcie merytoryczne otrzymywane od opiekuna są odpowiednie i bardzo sobie cenią wsparcie opiekuna pracy z uwagi na bardzo indywidualne podejście. Studenci pozytywnie odnieśli się do liczby osób przypadającą na jednego opiekuna, gdzie w obecnej chwili liczba studentów pod jego opieką wynosi od 10 do 16.

Studenci uważają, że programy studiów i efekty kształcenia, które są dostępne na portalu internetowym Wirtualny Dziekanat są dla nich wystarczającym źródłem informacji na temat przedmiotu. W ich opinii treści sylabusów są kompletne i wspomagają ich proces uczenia się. Karty przedmiotów zawierają wszelkie niezbędne informacje nt. zaliczenia przedmiotów, efektów kształcenia, wymiaru godzin, literatury. Zamieszczone tam informacje pomagają studentom w wyborze specjalności.

Podczas spotkania z ZO PKA studenci poinformowali, że prowadzący udostępniają materiały pomocnicze, np. dodatkowe arkusze ćwiczeniowe, literatura, skrypty projektowe, które w ich opinii są bardzo przydatne.

Studenci nie zrzeszają się w Kołach Naukowych z uwagi na ich brak czasu spowodowany pracą zawodową.

W Jednostce funkcjonuje Biuro Karier, z którego pomocy mogą korzystać studenci. W ramach swojego zakresu obowiązków BK prowadzi szkolenia z zakresu umiejętności miękkich, wykłady z pracodawcami oraz przygotowują oferty pracy, staży i praktyk. Ponadto pracownicy Biuro Karier prowadzą obowiązkowy przedmiot dla wszystkich studentów pod nazwą „Wprowadzenie na rynek pracy”, w ramach którego są realizowane warsztaty z zakresu pisania CV, listu motywacyjnego oraz są przeprowadzane badania predyspozycji studentów i badania psychologiczne. Każdy nowy student otrzymuje płytę CD o wprowadzeniu na rynek pracy. Dostępny dla studentów jest również podręcznik „Jak zakładać własną firmę”, który jest dystrybuowany podczas spotkań informacyjnych o działalności Biura Karier.

W Jednostce funkcjonuje Rada Samorządu, która angażuje się w życie Wydziału przez aktywny udział w gremiach wprowadzających i monitorujących zmiany w programach kształcenia. Rada Samorządu jest organem reprezentującym wszystkich studentów Uczelni bez

podziału na poszczególne Wydziały czy kierunki, natomiast studenci ocenianego kierunku biorą czynny udział w pracach samorządu studenckiego oraz reprezentują swoją grupę społeczności akademickiej. Przedstawiciele studenci mają swoją siedzibę i Władze Uczelni zapewniają im finansowanie organizowanych przez nich projektów.

W Uczelni funkcjonuje instytucja Pełnomocnika ds. Osób Niepełnosprawnych, który odpowiada za wsparcie studentów z niepełnosprawnością. Mogą oni się zwracać o pomoc w zakresie opieki asystenckiej, wypożyczenia sprzętu wspomagającego proces kształcenia, zakup specjalistycznego oprogramowania. Dodatkowo w trakcie rekrutacji na studia jest zapewniona opieka, z której kandydat z niepełnosprawnością może skorzystać.

W Uczelni istnieje tylko jedna mechanizmy motywującego studentów, jaką jest stypendium rektora finansowane z Funduszu Pomocy Materialnej. Przy przyznawaniu stypendiów rektora brane są pod uwagę średnia ocen oraz osiągnięcia naukowe, sportowe i artystyczne. Studenci takie mechanizmy motywujące do zdobywania wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych uznają za wystarczające.

W Jednostce studenci mogą zgłaszać swoje uwagi co do procesu kształcenia przez swoich reprezentantów w Samorządzie Studenckim lub przez Starostów oraz w badaniach ankietowych. Natomiast studenci nie są do końca świadomi możliwości składania uwag co do niektórych problemów, co często powodowało niepodjęcie żadnych działań naprawczych, choć problemy nie były dużej rangi i wymagały jedynie lepszej komunikacji na linii Władze Wydziału a studenci. Przykładem takiej sytuacji jest realizacja studiów od semestru letniego przez studentów przyjętych w rekrutacji marcowej, a co za tym idzie realizacji całego programu kształcenia w krótszym okresie czasu 5 semestrów. Według ustaleń poczynionych na początku cyklu kształcenia, przedmioty z 1 semestru miały być realizowane na 6 semestrze, natomiast w ostatniej chwili bez poinformowania studentów przedmioty te miały być realizowane na 4 semestrze, gdzie studenci nie mogli odbywać niektórych przedmiotów z uwagi na realizację innych przedmiotów. Dla studentów znajdujących się w tej samej sytuacji podjęto różne decyzje z uwagi na inne terminy złożenia podań, co w opinii studentów było niesprawiedliwe i pociągnęło za sobą dodatkowe opłaty z uwagi na realizację dodatkowych przedmiotów w nieplanowanym terminie.

Podczas spotkania z ZO PKA studenci wyrazili pozytywną opinię na temat funkcjonowania obsługi administracyjnej, natomiast wskazali kilka uchybień, które wymagają poprawy. Sytuacjami, które wymagają wyjaśnienia jest fakt, że decyzje administracyjne w tych samych przypadkach dla studentów tego samego semestru są różne, tzn. czworo studentów otrzymało trzy różne decyzje odnośnie możliwości ponownego podejścia do zaliczenia z przedmiotu. Jedna osoba otrzymała bezpłatną możliwość zaliczenia, druga osoba otrzymała płatny termin długoterminowy na zaliczenie, a trzecia i czwarta osoba otrzymały decyzję o płatnym krótkoterminowym terminie. Poza tym studenci z rekrutacji marcowej na studia, którzy dowiedzieli się, że będą musieli realizować przedmioty w 4 semestrze, a nie w 6, złożyli podanie o rozłożenie opłaty za te przedmioty na raty w październiku, a decyzję otrzymali w kwietniu, co zmusiło ich do płacenia dużo większej raty niż pierwotnie zakładali. Godziny otwarcia dziekanatu i innych działów zajmujących się sprawami studenckimi są w opinii studentów odpowiednie w stosunku do ich potrzeb.

8.2.

Jednostka na stronie internetowej zawarła ogólne informacje o kierunkach studiów, regulamin studiów i regulamin pomocy materialnej. Reszta informacji tj. program i plan studiów, karty przedmiotów i plan zajęć są dostępne na portalu uczelnianym Wirtualny Dziekanat. Natomiast na stronie Wydziału nie są dostępne sylabusy, co może utrudnić kandydatom świadomy wybór kierunku studiów. Według procedur opracowanych w Jednostce studenci mogą wyrazić swoją opinię na temat aspektów wspierających proces kształcenia w

ramach badań satysfakcji ze studiowania. Dotychczas nie zaistniała żadna sytuacja, w której musiałyby być podejmowane działania naprawcze. Studenci mają możliwość oceny pracy obsługi administracyjnej. Kwestionariusz ankietowy jest udostępniany studentom podczas zajęć. Badanie ankietowe jest przeprowadzane wśród studentów raz w roku akademickim. Studenci w ramach badania oceniają takie aspekty pracy obsługi administracyjnej w biurze obsługi studenta, bibliotece, biurze karier, dziale współpracy z zagranicą, biura ds. osób z niepełnosprawnością. Studenci każdy aspekt lub każdą jednostkę mogą ocenić następująco: bardzo źle, źle, nie mam zdania, dobrze i bardzo dobrze.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Studenci otrzymują wsparcie naukowe i dydaktyczne od Jednostki w zakresie zdobywania wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Są uwzględnione indywidualne potrzeby studentów, w tym studentów z niepełnosprawnością. Studenci są wspierani w ramach dodatkowej działalności w Samorządzie Studenckim. Nie istnieje transparentny i przejrzysty system składania wniosków i skarg. Należy również zwrócić uwagę na dopracowanie organizacji pracy obsługi administracyjnej.

Dobre praktyki

Brak dobrych praktyk.

Zalecenia

Zaleca się podjęcie działań mających na celu informowanie studentów o możliwościach, w jaki sposób mogą składać swoje uwagi i wnioski odnośnie bieżących spraw oraz w jakich dokładnie sprawach mogą zwracać się do jakich gremiów w celu podjęcia działań naprawczych.

5. Ocena dostosowania się jednostki do zaleceń z ostatniej oceny PKA, w odniesieniu do wyników bieżącej oceny

Zalecenie	Charakterystyka działań doskonalących oraz ocena ich skuteczności
Doprecyzowanie w uchwałach Senatu i w Zarządzeniach Rektora podstawy prawnej oraz daty wejścia w życie.	Dokonano korekty w dokumentacji Senatu oraz w zarządzeniach Rektora.
System ECTS nie spełnia wymogów określonych w przepisach, gdyż w niektórych semestrach i latach studiów liczba punktów jest zbyt mała.	Dostosowano system ECTS do obowiązujących przepisów. Wprowadzono <i>Regulamin ECTS</i> .
Opracowanie zasad przygotowania prac dyplomowych (wymań merytorycznych i formalnych)	Wprowadzono <i>Regulamin przygotowywania i oceny prac promocyjnych oraz dyplomowania</i> .
W Uczelni nie stworzono kompleksowego systemu zapewniania jakości kształcenia ani nie powołano ciała zajmującego się tą problematyką. Stosowane są natomiast pewne elementy systemu zapewniania jakości.	Wprowadzono <i>Wewnętrzny System Zapewniania Jakości Kształcenia w GWSH</i> oraz powołano w jego ramach stosowne komisja ds. jakości kształcenia.
Wprowadzenie poprawek do <i>Regulaminu studiów</i> dotyczących: <ol style="list-style-type: none"> 1) warunków przeprowadzania egzaminów komisyjnych, w tym składu komisji z uwzględnieniem udziału w egzaminie obserwatora 2) przynajmniej jednego bezpłatnego terminu poprawkowego egzaminu 3) usunięcia uznanego za niedozwolony zapisu w §81 „Interpretacja postanowień Regulaminu należy o Rektora” 	Wprowadzono poprawki w <i>Regulaminie studiów</i> : <ol style="list-style-type: none"> 1) dodano warunki przeprowadzania egzaminów komisyjnych, w tym skład komisji z uwzględnieniem udziału w egzaminie obserwatora 2) wprowadzono bezpłatny termin poprawkowy egzaminu 3) usunięto uznany za niedozwolony zapis w §81 „Interpretacja postanowień Regulaminu należy o Rektora”
Brak w <i>Regulaminie przyznawania, ustalania wysokości i wypłacania świadczeń pomocy materialnej dla studentów</i> wzoru wniosku o przyznanie stypendium socjalnego.	Wprowadzono do <i>Regulaminu przyznawania, ustalania wysokości i wypłacania świadczeń pomocy materialnej dla studentów</i> wzór wniosku o przyznanie stypendium socjalnego.

<p>Wprowadzenie poprawek do <i>Regulaminu finansowego</i> dotyczących:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) pobierania czesnego za okres wakacji 2) opłat za oczekiwanie na rozpoczęcie powtarzanego semestru/roku 3) kary umownej w przypadku rezygnacji z podjęcia studiów 	<p>Wprowadzono poprawki do <i>Regulaminu finansowego</i>:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) usunięto zapis dot. pobierania czesnego za okres wakacji 2) obniżono wysokość opłat za oczekiwanie na rozpoczęcie powtarzanego semestru/roku – zapis ten nie został usunięty w całości, ze względu na fakt, iż uczelnia ponosi koszty administracyjne związane z obsługą takiej osoby, a w trakcie oczekiwania osoba ta zachowuje status oraz prawa studenta, może korzystać z infrastruktury uczelni, biblioteki, może uczęszczać na zajęcia oraz podchodzić do zaległych zaliczeń i egzaminów 3) usunięto zapis dot. kary umownej w przypadku rezygnacji z podjęcia studiów
<p>Wprowadzenie do <i>Regulaminu Samorządu Studenckiego</i> zapisów dotyczących Sądu Koleżeńskiego, w tym procedury postępowania, procedury powoływania członków, formy wydawania decyzji.</p>	<p>Wprowadzono do <i>Regulaminu Samorządu Studenckiego</i> rozdział V dotyczący Sądu Koleżeńskiego, w tym opis procedury postępowania, procedury powoływania członków, formy wydawania decyzji.</p>
<p>Zbyt niski poziom umiędzynarodowienia</p>	<p>Nieznaczny wzrost poziomu umiędzynarodowienia</p>